

İklim Raporu

2023

TSKB

Genel Müdür Mesajı	3
Genel Müdür Yardımcısı ve Sürdürülebilirlik Lideri Mesajı	4
Rapor Hakkında	5
1 İklim Değişikliği ile Mücadele Çalışmaları	6
1.1 Öne Çıkan Konular	7
1.2 Sürdürülebilirlik ve İklim Çalışmaları Kilometre Taşları	8
2 Yönetişim	10
2.1 Yönetim Kurulu Gözetimi	11
2.2 Sürdürülebilirlik Yönetimi	12
2.3 Üç Aşamalı Koruma Yaklaşımı	15
2.4 Performans ve Hedefler	15
2.5 Kapasite Gelişimi ve Uzmanlığın Güçlendirilmesi	16
3 Strateji	17
3.1 İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum Stratejisi	18
3.2 İklim Riskleri ve Fırsatları Tablosu	19
3.3 Portföy Dayanıklılığı	22
3.4 Ürün ve Hizmetlerde Farklılaşma	22
3.4.1 Kaynak Çeşitliliği	22
3.4.2 Ürün Çeşitliliği	23
3.4.3 Danışmanlık Hizmetlerinin Çeşitlendirilmesi	24
3.5 Operasyonel Dayanıklılık ve İş Sürekliliği	24

3.6 İş Birliği ve Farkındalık	24
3.6.1 Paydaşlarda Sürdürülebilirlik Farkındalığı Oluşturulması	25
3.6.2 Tedarikçilerde Sürdürülebilirlik Farkındalığı Oluşturulması	26
3.6.3 TSKB'nin Katılım Sağladığı Paneller ve Etkinlikler	26
3.6.4 Raporların Dijitalleştirilmesi	26
4 Risk Yönetimi	27
4.1 İklim Riskleri Yönetimi	28
4.2 İklim Riskleri Yönetim Çerçevesi	29
4.3 İklim Risklerinin Etki Alanı ve Yönetimi	30
4.4 İklim Risklerinin Ölçümü	31
4.4.1 Isı Haritası	31
4.4.2 İklim Riskleri Değerlendirme Aracı (IRDA)	36
4.4.3 Senaryo Analizleri ve Stres Testleri	38
5 Ölçüt ve Hedefler	41
5.1 Yakın Dönem Bilim Temelli Hedefler	42
5.1.1 Kredilendirme ve Yatırım Portföyü Bilim Temelli Hedefler	44
5.1.2 Doğrudan Etkiler Kapsamında Ölçüt ve Hedefler	48
5.2 İklim Finansmanı	49
5.3 İklimle Bağlantılı Hedefler ve Performans	51

Değerli Paydaşlarımız,

Türkiye’de iklim konusunu gündemine alan ilk kurumlardan biri olarak, iklimle bağlantılı risk ve fırsatların etkin yönetimi için var gücümüzle çalışmayı sürdürüyoruz. Yaşadığımız coğrafyayı ve dünyamızı etkisi altına alan ekosistem krizine karşı çözümlerin doğayı onaran, kalıcı iyileşmeye katkı sağlayan nitelikte bütünlüklü bir yaklaşımla devreye alınmasının önemine inanıyor, tüm adımlarımızı bu anlayışla atıyoruz.

Uzun yıllardır ana odak alanlarımız arasına aldığımız ekosistem kriziyle mücadele kapsamında yürüttüğümüz çalışmaların etki alanının her geçen gün genişlediğini ve ilham verdiğini görmek mutluluk verici. Bu çerçevede hayata geçirilen pek çok kalkınma projesinin ülkemizde ve dünyada hızlandığı bir dönemden geçiyoruz. İklim değişikliği birçok sektör için zorlu riskler oluştursa da stratejik bir bakış açısıyla planlanarak yönetildiği taktirde önemli fırsatları da beraberinde getiriyor. Bundan 13 yıl öncesinde kurduğumuz Escarus Sürdürülebilir Danışmanlık A.Ş. ile yıllara sair kazandığımız deneyimi kamusal ve özel sektör platformlarında ayrıca değerlendiriyoruz.

Finansman faaliyetlerimizin yanında uzun yıllardır yürüttüğümüz danışmanlık ve yatırım bankacılığı faaliyetleriyle de Türkiye’nin nitelikli kalkınmasına destek oluyoruz. Bu kapsamda sunduğumuz Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) odağındaki yatırımları destekleyen finansman olanakları ve çok yönlü danışmanlık kapasitemizle iş ortaklarımızla büyüyen etki alanımız sayesinde somut başarılarımızın sayısını artırıyoruz.

Ortak geleceğimiz için iklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapsamında, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği finansmanı, temiz teknolojiler ile döngüsel ekonomi yatırımları gibi konuları barındıran yeşil dönüşüm alanında ölçeklenebilir çözümlere ihtiyaç bulunuyor. Bugün kredi portföyümüzün yüzde 90’ı SKA bağlantılı kredilerden oluşurken, iklim ve çevre bağlantılı SKA'lara katkı sağlayan kredilerimizin oranı yüzde 62 seviyesinde. 2025 yılına kadar, SKA bağlantılı kredi oranımızı yüzde 90, iklim ve çevre bağlantılı SKA'lara katkı sağlayan kredi oranımızı yüzde 60 seviyesinde tutmayı hedefliyoruz.

2022 yılının ekim ayında Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi (UNEP FI) tarafından kurulan Net-Sıfır Bankacılık Birliği’nin imzacısı olduk. Bu imzayla kredi portföyümüzü 2050 yılına kadar Paris İklim Anlaşması doğrultusunda net sıfır emisyon hedefleriyle uyumlu hale getirmeyi hedefliyoruz.

Tüm bu çabalarımızın bir uzantısı olarak, 2023 yılının ikinci yarısında iklim değişimi yol haritamızda kararlı bir adım daha attık. İç operasyonlardan kaynaklı doğrudan emisyonlar (Kapsam 1), tedarik edilen enerji kaynaklı dolaylı emisyonlar (Kapsam 2) ve kredi portföyü kaynaklı emisyonlar (Kapsam 3) olmak üzere sera gazı emisyonlarına yönelik hedeflerimizi içeren Bilim Temelli Hedefler girişimi (SBTi) tarafından onaylanan Bilim Temelli Sera Gazı Emisyonları Azaltım Hedeflerimizi duyurduk.

Bu alanda baz yıl olarak seçilen 2021 yılı itibarıyla Bankamızın toplam aktiflerinin %53’üne denk gelen kredi ve yatırım portföyü kaynaklı emisyonlarını azaltmayı hedefliyoruz. Bu hedef, TSKB’nin toplam kredi ve yatırım kredileri portföyünün %70’ine karşılık geliyor.

Düşük karbon ekonomisine geçiş ile bağlantılı hedeflerimiz kapsamında önemli adımlar atmayı sürdürürken, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında yeni kurulacak kömür yakıtlı termik santral ve elektrik üretim amaçlı kömür madenciliği yatırımlarını finanse etmeme taahhüdümüzün arkasında duruyoruz. Bugün bu kapsamda ilave kapasite artışı yatırımlarının finansmanını da sonlandırarak, SBTi ve NZBA nezdinde verdiğimiz net sıfır hedefleri doğrultusunda 2035 yıl sonuna kadar kömür finansmanından çıkmayı taahhüt ediyoruz. Kömür taahhüdümüzü de dahil ettiğimiz TSKB İklim Değişikliği İle Mücadele ve Uyum Politikamızı güncelleyip paydaşlarımızın bilgisine sunduk.

Titiz ve kapsamlı bir ekip çalışması neticesinde hazırlanan, iklim riskleri konusunda bankacılık faaliyetlerimize entegre çalışmaları sunduğumuz bu raporun hazırlanmasında katkıları olan başta değerli çalışma arkadaşlarım olmak üzere ülkemizin geleceği için birlikte değer ürettiğimiz tüm paydaşlarımıza içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Önümüzdeki dönemde, ülkemizin 12. Kalkınma Planı, Enerji Verimliliği 2030 Stratejisi, II. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı ve sektörel emisyon hedeflerine de ışık tutacak Enerji Verimliliği Stratejisi ile iklim değişikliği mücadelesi ve uyum için tüm faaliyet kadrolarımız, uzman iştirak ekiplerimiz ve iş ortaklarımızla kalıcı değer üretmeye devam edeceğiz.

Saygılarımla,

Murat Bilgiç
Genel Müdür

Murat Bilgiç
Genel Müdür

Değerli Paydaşlarımız,

Kurulduğumuz günden bu yana Türkiye’de sürdürülebilir kalkınmayı hedefleyen ve ilk çevresel sosyal etki ölçümünü bundan yaklaşık 40 yıl önce uygulamaya koyan bir kurum olarak, iklim değişikliğine karşı yürütülen mücadeledeki aktif rolümüzle ülkemizin düşük karbon ekonomisine dayalı bir sanayiye geçişine katkıda bulunmak üzere stratejik yol haritamızda ilerliyoruz. Çok yönlü bir bakış açısıyla, ulusal iklim stratejimizi destekleyecek yenilikçi ürünler geliştirerek hizmet yelpazemizi çeşitlendirmeyi önemsiyoruz. Her ne kadar iklim değişikliğiyle mücadelede emisyon azaltım projeleri ön plana çıksa da adaptasyon yatırımlarına destek ve döngüsel ekonomi ile kaynak verimliliği yatırımları da bu mücadelede olumsuz etkilerin azaltılması açısından büyük önem taşıyor.

TSKB’de temin edilen her kredinin ülkemiz sürdürülebilir kalkınmasının desteklenmesine olan etkisi, iklim değişikliği ile mücadele ve uyum üzerine anlamını titizlikle irdeliyoruz. Bu bağlamda, iklim değişikliğini Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi çerçevesinde en üst bakış açısı ile Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi seviyesinden başlayarak ele alıyoruz. Bankamız vizyonundaki iklim değişikliği ve mücadele alanında 2021 yılında yönetim kurulu onayıyla İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum Politikası yayımlanırken güncel gelişmeleri dikkate alarak bu politikamız ve ilgili diğer sürdürülebilirlik politikalarımızı geçtiğimiz günlerde yeniledik. Uluslararası kalkınma finansmanı kuruluşları ve uluslararası finansal kurumlar, yatırımcılarımız, iş ortaklarımız başta olmak üzere geliştirdiğimiz paydaşlık ekseninde ve ülkemiz iklim riskleri stratejik planı odağında etkimizi kuvvetlendirmeye odaklanıyoruz.

Finans sektörünün riskleri ve fırsatları tanımlama yetkinliği ile dönüştürücü gücüne, özel sermayenin harekete geçirilmesinin çarpan etkisine özellikle inanıyoruz. 2023 yılında uluslararası finansal kuruluşlarla önemli kaynak anlaşmalarına imza atarak ülkemizin ekonomik, çevresel ve sosyal kalkınması odağında toplamda 1,1 milyar ABD doları tutarında kaynak temin ettik. 2023 yılının hemen başında yaşadığımız ve hepimizi derinden sarsan deprem felaketi sonrasında TSKB olarak, SKA odağındaki yatırımların finansmanına katkı sağlamayı sürdürürken ana odağımıza deprem bölgelerinin yeniden yapılandırılmasını aldık.

Hazine ve Maliye Bakanlığımız garantörlüğünde Japonya Uluslararası İş Birliği Bankası (JBIC) ve İslam Kalkınma Bankası’ndan (IsDB) depremden etkilenen firmaların yeşil dönüşümüne hizmet eden yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, su ve atık yönetimi ile ileri teknoloji destekli enerji verimliliği yatırımlarının finansmanı amacıyla 300 milyon ABD doları ile HMB’den ikrazen 100 milyon Avro tutarında anlaşmaya imza attık. 2023 yılında gerçekleştirdiğimiz 300 milyon ABD doları tutarındaki 4. sürdürülebilir tahvil ihracı Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ÇSY) odaklı yatırımcıların yoğun ilgisiyle karşılaştı.

Bu dönemde, Dünya Bankası’ndan temin ettiğimiz 155 milyon ABD doları tutarındaki krediyle de Türkiye’de emisyon salımı azaltım ve kapsayıcı dönüşüm odaklı ilk girişim sermayesi yatırım fonu olan Türkiye Yeşil Fonu’nu kuruyoruz. 2030 yıl sonuna kadar 4 milyar ABD doları tutarında iklim finansmanı hedefimiz ile 2021 yılında belirlediğimiz 2030 yılına kadar SKA odaklı sağlayacağımız finansman taahhüdümüzü 8 milyar ABD dolarından 10 milyar ABD dolarına çıkardığımızı bu raporumuz ile sizlere duyurmaktan memnuniyet duyuyoruz.

2021 yılında yayımladığımız ve Türkiye bankacılık sektöründe ilk olma özelliğini taşıyan TSKB İklim Riskleri Raporumuzla iklim değişikliğinin etkilerini Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) perspektifi ile değerlendirmiştik. İklim değişikliğinin farklı sektörler ve paydaşlarımız üzerindeki potansiyel etkilerini, portföyümüzün fiziksel ve geçiş riskleri bazındaki ısı haritası sonuçlarına yer vermiştik.

Taahhütlerimiz arasında yer alan iklim risklerinin finansallaştırılması ve modellemesi çalışmaları doğrultusunda iklim riskleri derecelendirme aracımızı geliştirdik, kredi değerlendirme süreçlerimize de entegre ettik. Böylelikle, çevresel ve sosyal risk derecelendirme modelimiz, sürdürülebilir kalkınma araçları ile kurduğumuz ve hedeflediğimiz bağlantıların ölçümü yanında derinleşen boyutta iklim risk ve fırsatlarını karar süreçlerimize dayanak aldık.

Bu rapor kapsamında, net sıfır emisyon hedefimize ulaşmak için 2023 yılında Bilim Temelli Hedefler girişiminden doğrulanmış şekilde kamuoyu ile paylaştığımız Kapsam 1, 2 ve 3 hedeflerimizi, bu eksenle uluslararası iklim değişikliği senaryolarını inceleyerek oluşturduğumuz yol planlarımızı, gelişim alanlarımız ile belirlediğimiz aksiyonlarla ve ISSB S2 (International Sustainability Standards Board – IFRS S2) standartları ile uyumu gözeterek ortaya koymaya çalıştık.

Raporumuzu değerli görüş ve dikkatlerinize sunarken, önümüzdeki dönemde de iklim değişikliği konusundaki hedeflerimizi ölçmeye, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri ile raporlamaya devam edeceğimizi paylaşmak isterim. Ülkemizin Ulusal Katkı Beyanı ve sektörel emisyon hedeflerini yakından takip ederek yeni hedefler belirleme noktasında ekosistem krizine karşı sorumluluk bilinciyle hareket etmeyi sürdüreceğiz.

Saygılarımla,

Meral Murathan
Genel Müdür Yardımcısı ve Sürdürülebilirlik Lideri

Meral Murathan

Genel Müdür Yardımcısı
ve Sürdürülebilirlik Lideri

TSKB İklim Raporu 2023

TSKB, iklim değişikliğini, çevresel, ekonomik ve sosyal bir olgunun ötesinde stratejisini, operasyonlarını ve uzun vadeli vizyonunu etkileyen önemli bir unsur olarak değerlendirmektedir. Banka, iklim risklerini karar araçları ve iş süreçlerine bütüncül bir bakış açısıyla entegre ederken iklim fırsatlarını da bu kapsamda ele almaktadır. TSKB, 2021 yılında yayınladığı Türkiye bankacılık sektöründe ilk olan 2021 İklim Riskleri Raporu'nda iklim değişikliğinin portföyündeki etkilerini İklimle Bağlantılı Finansal Beyanlar Görev Gücü (Task Force on Climate-related Financial Disclosures - TCFD) perspektifi ile sunmuştur. Rapor'da, iklim değişikliğinin TSKB'nin faaliyet gösterdiği tüm sektörler ve müşterileri üzerindeki potansiyel etkileri iyi uygulamalar çerçevesinde değerlendirilmiştir. TSKB, iklim değişikliğinden kaynaklanan riskleri yönetmek için yürüttüğü çalışmaları şeffaf bir şekilde paylaşmayı ilke edinmiş bir kurum olarak 2023 İklim Raporu'nda hedefleri doğrultusundaki konumunu ve gelişimini kapsamlı analizler ekseninde ortaya koymayı hedeflemiştir.

TSKB İklim Raporu 2023, iklim değişikliğinin finansal sistem ve bankacılık üzerindeki potansiyel etkilerini, bu riskleri yönetmek için çeşitli iyi uygulamaları paydaşlarının görüşlerine sunmaktadır. Bu rapor kapsamında iklim perspektifinden geleceğe yönelik hedefler ve aksiyonlar ele alınmış olup, rapor TCFD tavsiyeleri ile Kamu Gözetimi Kurumu (KGK) tarafından Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu'nun (ISSB) 2023 yılında nihai olarak yayımladığı standartlara paralel olarak hazırlanan ve yürürlüğe alınan Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS) S2 İklimle İlgili Açıklamalar dikkate alınarak oluşturulmuştur.

1

İklim Değişikliği ile Mücadele Çalışmaları

TSKB ilk **İklim Riskleri Raporu**'nu yayımladığı 2021 tarihinden bugüne iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik odaklı çalışmalarını kararlılıkla sürdürerek bu alanda yeni adımlar atmıştır.

İRDA

İklim Riskleri Değerlendirme Aracı (İRDA) kredi değerlendirme, tahsis ve izleme süreçlerinde kullanılmaya başlanmış ve karar alma süreçlerine entegre edilmiştir.

NET SIFIR

2050 yılı için net sıfır emisyon hedefi verilerek Net-Sıfır Bankacılık Birliği imzacısı olunmuştur. Banka'nın bilim temelli hedefleri SBTi tarafından 2023 yılında onaylanmıştır.

2035

2035 yıl sonuna kadar kömür finansmanının sonlandırılması taahhüt edilmiştir.

\$4 Milyar

2030 yıl sonuna kadar 4 milyar ABD doları tutarında iklim finansmanı sağlanması hedeflenmektedir.

\$10 Milyar

2021-2030 yılları arasında 10 milyar ABD doları tutarında SKA bağlantılı finansman sağlanması hedeflenmektedir.

1 - İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE ÇALIŞMALARI

1.2 Sürdürülebilirlik ve İklim Çalışmaları Kilometre Taşları

1980

Kredi değerlendirme süreçlerine ilk defa çevresel faktörlerin eklenmesi

1990

İlk çevre temalı kredi kullandırımı

2005

Çevresel Yönetim Sistemi'nin (ÇYS) kurulması

Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirme Modeli'nin (ERET) tasarlanması

2008

Türkiye finans sektöründe ilk defa operasyonel faaliyetlere yönelik emisyon hesaplanması

Sıfır Karbon Bankacılık Prensipleri'nin uygulanmaya başlanması

2007

ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemleri Sertifikası almayı hak eden ilk Türk bankası

Tüm yatırım projelerinin ERET Modeli kapsamında değerlendirilmeye başlanması

2009

United Nations Environment Programme Finance Initiative'e (UNEP FI) üye olan ilk Türk bankası

Genel müdürlük binalarının elektrik ihtiyacının yenilenebilir enerji kaynağından karşılanmaya başlanması

İlk Sürdürülebilirlik Raporu'nun yayımlanması

2010

UN Global Compact'e (UNEP FI) üye olan ilk Türk bankası

2015

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ne katılım

Sürdürülebilirlik Politikası'nın güncellenmesi

International Development Finance Club (IDFC) İklim Deklarasyonu imzacılığı

2013

CDP İklim Değişikliği Programı kapsamında ilk rapor

2011

Sürdürülebilirlik danışmanlığı konusunda faaliyet gösteren Escarus'un kurulması

2016

Türkiye ve CEEMEA Bölgesi'ndeki ilk yeşil/sürdürülebilir tahvilin ihraç edilmesi

İklim Değişikliği Beyanı'nın yayımlanması

2017

Dünyanın ilk sürdürülebilir sermaye benzeri tahvilinin ihraç edilmesi

Türkiye'de yeşil/sürdürülebilir tahvil ihraçlarına yönelik ilk Etki ve Tahsis Raporlaması'nın yayımlanması

Türk finans sektörünün ilk Entegre Raporu'nun yayımlanması

2020

Dünyadaki ilk sürdürülebilir kira sertifikası ihracına aracılık

TSKB Ekonomik Araştırmalar tarafından "İklim Dair Rapor" serisinin ilkinin yayımlanması

ERET Modeli'nin işletme Kredileri dahil edilecek şekilde genişletilmesi

2019

UNEP FI Sorumlu Bankacılık Prensipleri'nin (Principles for Responsible Banking) kurucu imzacısı olunması

2020 (Devam)

Kredi portföyünün Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) haritalandırma çalışmasının tamamlanması

Türkiye'de en iyi "Sustainalytics" Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ÇSY) Risk Notu

SKA kredi modeliyle ilk kredi kullandırımı

İklim Riskleri Çalışma Grubu'nun kurulması

UNEP FI TCFD Faz 2 Bankacılık Pilot Programı'na katılım

1 - İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE ÇALIŞMALARI

1.2 Sürdürülebilirlik ve İklim Çalışmaları Kilometre Taşları

2021

TCFD destekçisi olunması ve UNEP FI TCFD Faz 3 Bankacılık Pilot Programı'na katılım

İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum Politikası'nın yayınlanması

Türk finans sektöründeki ilk TCFD Tavsiyeleri ile uyumlu İklim Riskleri Raporu'nun yayımlanması

2023

TSKB'nin bilim temelli hedeflerinin Science Based Targets Initiative (SBTi) tarafından onaylanması

Sustainalytics ÇSY Risk Notu ile global bankalar arasında 10. sıraya yükseliş

2022

İklim Riski Değerlendirme Aracı'nın (IRDA) tüm krediler için kullanılmaya başlanması

Net-Zero Banking Alliance (NZBA) imzacılığı

TSKB Sorumlu İletişim Politikası ve Kılavuzu'nun yayımlanması

2023 (Devam)

UNEP FI- 2023 Climate Risk and TCFD Programı'na katılım

CDP notunun liderlik (A-) seviyesine yükseltilmesi

Banka'nın Risk Kataloğu'na iklim risklerinin dahil edilmesi

2

Yönetişim

2.1 Yönetim Kurulu Gözetimi

İklim değişikliği ile mücadele ve uyum konusu TSKB’de Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi (SYS) çerçevesinde en üst bakış açısı ile Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi seviyesinden başlayarak ele alınmaktadır. Sürdürülebilirlik Komitesi; Sürdürülebilirlik Yönetim Komitesi ve 7 farklı çalışma grubundan oluşan SYS ile Banka’nın sürdürülebilirlik stratejisinin iş süreçlerine entegrasyonunu sağlamaktadır. 2024 yılı itibarıyla Banka genelinde kapsayıcı kapasite gelişiminin devamlılığı sağlanırken, iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik konularının merkezi yönetimi ve derinlemesine analizi ile etkinliğini arttırmak amacıyla “İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Yönetimi Müdürlüğü” kurulmuştur.

Başta iklim değişikliği bağlantılı risk ve fırsatlar olmak üzere Banka’nın sürdürülebilirlik stratejisi kapsamında yürütülen tüm çalışmalar Yönetim Kurulu seviyesinde yapılanan Sürdürülebilirlik Komitesi’nde ele alınmaktadır. 2014 yılında kurulan TSKB Sürdürülebilirlik Komitesi, Yönetim Kurulu tarafından seçilen 4 Yönetim Kurulu Üyesi, Genel Müdür ve biri Sürdürülebilirlik Lideri olmak üzere 2 Genel Müdür Yardımcısı’ndan oluşmaktadır. Komite 2022 ve 2023 yıllarında 3’er defa toplanmıştır. Yönetim Kurulu hakkında daha fazla bilgi için [tıklayınız](#).

Yönetim Kurulu’nun denetim ve gözetim faaliyetlerinin yerine getirilmesine yardımcı olmak amacıyla oluşturulan Denetim Komitesi’ne doğrudan bağlı olan Risk Yönetimi Müdürlüğü, risk yönetim süreçleri için ihtiyaç duyulan sistemleri geliştirerek söz konusu faaliyetleri yürütmekte, risklerin politika ve standartlar ile Banka limitlerine uygunluğunu izlemekte ve Denetim Komitesi aracılığıyla Yönetim Kurulu’na raporlamaktadır. İklim değişikliği ile bağlantılı riskler, Banka’nın risk iştahı doğrultusunda risk yönetimi süreçlerine dahil edilmektedir.

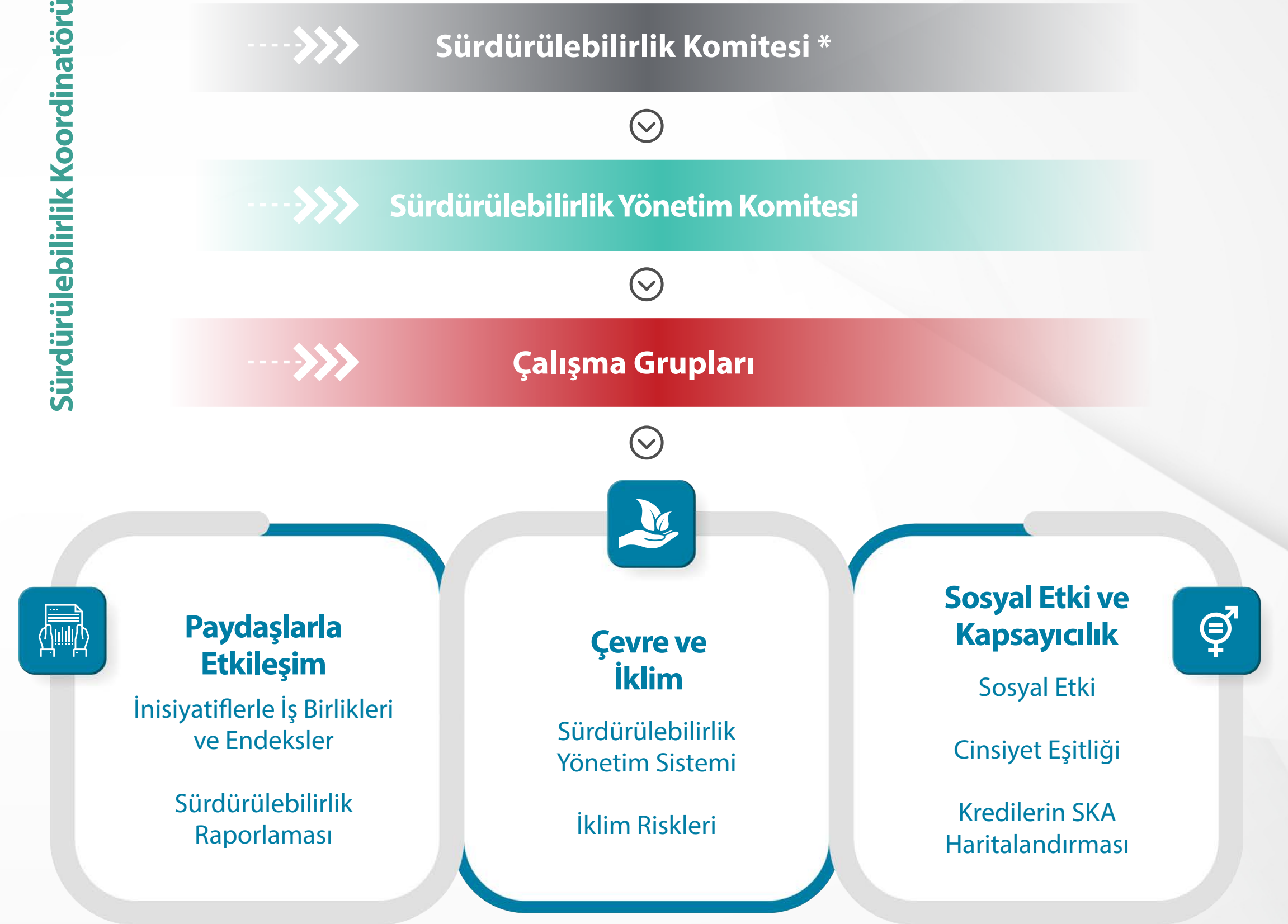
Yönetim Kurulu nezdinde faaliyet gösteren Kredi Revizyon Komitesi tarafından kredi portföyünün değerlendirilmesi ve limit revizyonu çalışmaları yürütülmektedir. 2022 yılında faaliyete alınan İRDA ile iklim riskleri TSKB’nin kredi değerlendirme, tahsis ve izleme süreçlerine entegre edilmiştir. Bu kapsamda, iklimle bağlantılı riskler ayrıntılı biçimde ele alınarak, kredi projeleri fiziksel riskler ve geçiş riskleri çerçevesinde değerlendirilmektedir.

Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yayımlanan TSKB Çevresel ve Sosyal Etki Yönetimi Politikası’nın ekinde Banka tarafından finanse edilmeyen faaliyetler listelenmiştir. Tüm politikalar güncel gelişmeler kapsamında düzenli olarak gözden geçirilmektedir.

TSKB sürdürülebilir bankacılık stratejisi, iklim değişikliği ile ilgili konuların yönetimi kadar ilgili risk ve fırsatların değerlendirilmesini de kapsamaktadır. İklim değişikliği ile mücadele ve uyum Banka’nın stratejik odakları arasında konumlandırılmaktadır. 2021 yılında Yönetim Kurulu onayıyla **İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum Politikası** yayımlanmış, 2024 yılında ise Yönetim Kurulu onayı ile güncellenmiştir.

Sürdürülebilirlik Organizasyonu

Sürdürülebilirlik Koordinatörü

(*) Sürdürülebilirlik Stratejisi ve faaliyetlerinden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı, sürdürülebilirlik faaliyetlerini stratejik planlamada konumlamak, sürdürülebilirlik girişimlerine yön vermek ve sürdürülebilirlik iletişimde Banka’yı temsil etmek üzere Sürdürülebilirlik Lideri olarak görevlendirilmiştir.

2.2 Sürdürülebilirlik Yönetimi

Sürdürülebilirlik Komitesi, SYS kapsamında TSKB Genel Müdürü'nün de dahil olduğu Sürdürülebilirlik Yönetim Komitesi ve çalışma grupları tarafından desteklenmektedir. Sürdürülebilirlik Komitesi tarafından belirlenen strateji ve hedefler kapsamında oluşturulacak iş planları ve yapılacak çalışmaların Banka geneline yayılması amacıyla Genel Müdür, sürdürülebilirlik ile doğrudan ilgili Genel Müdür Yardımcıları ve çalışma grubu başkanları dahil 18 üyenin yer aldığı Sürdürülebilirlik Yönetim Komitesi oluşturulmuştur.

Genel Müdür'ün hem Sürdürülebilirlik Komitesi hem Sürdürülebilirlik Yönetim Komitesi çalışmalarına aktif katılımı, hedef ve stratejilerin makro bakış açısı ile yönetilmesini ve yukarıdan aşağıya tüm seviyelerde ele alınmasını sağlamaktadır.

Sürdürülebilirlik çalışmaları, Sürdürülebilirlik Yönetim Komitesi'ne bağlı 7 adet Çalışma Grubu tarafından yürütülmektedir. Bu kapsamda faaliyetler; Paydaşlarla Etkileşim, Çevre ve İklim, Sosyal Etki ve Kapsayıcılık olmak üzere üç ana başlık altında kategorize edilmektedir: **2023 yılı itibarıyla, Banka'nın Komite ve Çalışma Grupları'nda görev alan kişi sayısı, çalışan kadrosunun yaklaşık %20'sini oluşturmaktadır.**

Sürdürülebilirlik Yönetim Komitesi altında farklı departmanlardan temsilcilerin katılımıyla oluşturulan İklim Riskleri Çalışma Grubu bulunmaktadır. Bu Çalışma Grubu vasıtasıyla iklim değişikliği kaynaklı risk ve fırsatların entegre bir bakış açısıyla ele alınması amaçlanmaktadır. Çalışma Grubu; iklim değişikliğinden kaynaklanan finansal risklerinin ölçülmesi, risk faktörlerinin orta ve uzun vadede etkisinin belirlenmesi için senaryo temelli analizlerin yapılması, bu risklerin yönetilmesi ve Banka risk yönetimi süreçlerine entegre edilmesi kapsamında çalışmalar gerçekleştirmektedir.

Bankanın uzun vadeli stratejileri doğrultusunda ve Banka içinde gelişmiş çalışan kaynağının bir araya getirilmesi ile 2024 yılı başında kurulan İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Yönetimi Müdürlüğü, sürdürülebilirlik çatısı altındaki çalışma gruplarının faaliyetlerini devralmıştır.

İklimle Bağlantılı Komiteler

Sürdürülebilirlik Komitesi

Sürdürülebilirlik Komitesi, sürdürülebilirlik alanında Banka'nın stratejisi, vizyonu ve hedefleri kapsamında oluşturulan iş planları ve yapılan çalışmaların koordinasyonunu sağlamak, Sürdürülebilirlik Yönetim Komitesi ve çalışma grupları faaliyetlerini yakından izlemek üzere oluşturulmuştur. Sürdürülebilirlik Politikası ve tamamlayıcı politikaların oluşturulması, bunların tüm iş süreçlerine entegre edilmesiyle iklim değişikliğinden kaynaklanan risk ve fırsatların önceliklendirilmesi ve yönetilmesi konuları Komite'nin görevleri arasındadır. Komite'nin işleyiş yapısı, çalışma esasları ve diğer detaylı bilgiler için [tıklayınız](#).

Denetim Komitesi

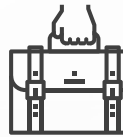
Denetim Komitesi, Yönetim Kurulu'nun denetim ve gözetim faaliyetlerinin yerine getirilmesine yardımcı olmak amacıyla oluşturulmuştur.

Söz konusu Komite, icrai görevi bulunmayan en az iki Yönetim Kurulu Üyesi'nden oluşmaktadır ve yılda en az dört defa bir araya gelmektedir.

Risk Komitesi

İklim de dahil olmak üzere konsolide ve konsolide olmayan bazda Banka'nın maruz kaldığı risklerin değerlendirilmesi, risk yönetimi politikalarının oluşturularak Yönetim Kurulu onayına sunulması, risklerin yönetimine ilişkin uygulamalar ile risk limitlerinin tespit edilerek Yönetim Kurulu onayına sunulması, izlenmesi, Banka'nın icra birimleri ile iç sistemler arasındaki koordinasyonun sağlanması amacıyla **Risk Komitesi** kurulmuştur. Komite, faaliyet sonuçlarını Denetim Komitesi aracılığıyla Yönetim Kurulu'na raporlamaktadır. Yılda en az 4 defa bir araya gelmektedir.

Kurumsal Yönetim Komitesi

Kurumsal Yönetim Komitesi, Banka'da Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik İlkeleri'nin uygulanıp uygulanmadığını incelemekte, uygulanmıyor ise gerekçesini ve bu prensiplere tam olarak uymama nedeniyle meydana gelen çıkar çatışmalarını tespit etmektedir. İcrai görevi olmayan en az iki Yönetim Kurulu Üyesi'nden ve Yatırımcı İlişkileri Yöneticisi'nden oluşmaktadır. Yılda en az dört defa bir araya gelmektedir.

Kredi Revizyon Komitesi

Genel Müdür dahil 3 Yönetim Kurulu üyesi, 2 Genel Müdür Yardımcısı ve ilgili departmanların müdürlerinden oluşan **Kredi Revizyon Komitesi** yılda en az bir kere kredi portföyünün değerlendirilmesi ve limitlerin revizyonu konularını görüşmek üzere toplanmaktadır.

Ücretlendirme Komitesi

Ücretlendirme Komitesi, Banka'nın ücretlendirme ile ilgili uygulamalarının TSKB'nin faaliyet alanları, stratejileri ve uzun vadeli hedefleri çerçevesinde risk yönetim yapılarına uyumlu ve etkin risk yönetimine katkı sağlayacak şekilde yürütülmesini ve yönetilmesini sağlamaktadır. Ücretlendirme uygulamalarının Yönetim Kurulu adına izlenmesi ve denetlenmesi Ücretlendirme Komitesi'nin sorumluluğundadır. Komite, Yönetim Kurulu'nun görevlendireceği en az iki Yönetim Kurulu Üyesi'nden oluşmaktadır. Yılda en az bir defa bir araya gelmektedir.

İklimle Bağlantılı Komiteler

Sürdürülebilirlik Yönetim Komitesi

İklim değişikliği başta olmak üzere sürdürülebilirlik faaliyetlerinin Banka geneline yayılması amacıyla Genel Müdür ve çalışma grubu başkanlarının da dahil olduğu **Sürdürülebilirlik Yönetim Komitesi**, faaliyetlerini Sürdürülebilirlik Komitesi'ne raporlamaktadır.

Komite'nin yıllık hedefleri, net ve ölçülebilir şekilde belirlenerek tüm Komite üyelerinin performans karnelerine yansıtılmaktadır.

Kredi Değerlendirme Kurulu

Kredi Tahsis sürecinin önemli bir adımı olan **Kredi Değerlendirme Kurulu**'nda finanse edilecek projelerin çevresel ve sosyal riskleri ERET Modeli aracılığıyla sektör ve kredi büyüklüğüne bakılmaksızın değerlendirilmektedir. Bu sürecin çıktısı olan değerlendirme raporu, kredi büyüklüğüne göre Kredi Değerlendirme Kurulu'na ve/veya Yönetim Kurulu'na sunulmaktadır. İklim risklerini karar alma mekanizmasına entegre etmek amacıyla 2021 yılında pilot uygulamalar yapılmış, 2022 yılından itibaren İRDA Kurul'da etkin bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır.

Kredi Değerlendirme Kurulu'nda her bir kredinin Banka'nın sıcaklık skorunu ve sonuç olarak SBTi hedeflerini ne yönde etkileyeceği konusu, iklim risklerinin portföy üzerindeki etkisi açısından detaylı bir şekilde değerlendirilmektedir.

Kredi Portföy Komitesi

2023 yılında kurulan **Kredi Portföy Komitesi** ile riski olan müşterilerin kredi yaşam döngüsü boyunca bütünsel olarak izlenmesi ve derecelendirme notlarının gelişiminin analiz edilmesi sağlanmaktadır. Komite'nin görev tanımında kredi portföyünün bütünsel olarak değerlendirilmesi bulunmakta olup iklim risklerinin portföy üzerindeki etkisi de bu kapsama girmektedir.

İş Sürekliliği Yönetim Komitesi

İş Sürekliliği Yönetimi Komitesi, iklimle ilgili afetler gibi acil ve beklenmedik durumlarda iş sürekliliği faaliyetlerinin hızlı, verimli ve etkin yürütülmesini, bu alandaki faaliyetlerin sürdürülebilirliğini ve koordinasyonunu sağlamaktadır. Komite, İcra Komitesi'nin görevlendireceği sorumlu Genel Müdür Yardımcısı/ Direktörler ile ilgili müdür ya da vekillerinden oluşmaktadır. Komite en az altı ayda bir, gerekli hallerde daha sık olmak üzere toplanmaktadır.

2.3 Üç Aşamalı Koruma Yaklaşımı

Banka, iklim değişikliğinden kaynaklanan risklerin yönetilmesinde ve operasyonel faaliyetlerin kontrolünde etkin bir yöntem olan **Üç Aşamalı Koruma Yaklaşımı'nı** benimsemiştir.

1. AŞAMA

İş Birimleri ve Sürdürülebilirlik Yönetim Komitesi Kredi Değerlendirme Kurulu İcra Komitesi

Birinci Aşama'da ilgili tüm iş birimleri ve yönetim organları kredi portföyü kaynaklı riskler açısından gelen kredi başvurularının iklim riskleri açısından kontrolünü sağlamakta, operasyonel riskler açısından bina işletim faaliyetlerinin iklim risklerinden etkilenme durumunu incelemekte, bilanço yönetimi kapsamında ise iklim kaynaklı riskleri bütüncül bir şekilde değerlendirmektedir. Bu birimler risk yönetiminin ilk adımı olarak konu uzmanlıkları ile risk değerlendirmesi yapmaktadır.

2. AŞAMA

Sürdürülebilirlik Komitesi Risk Yönetimi Müdürlüğü İç Kontrol Müdürlüğü

İkinci Aşama'da Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi'nin aktif katılımı ile Sürdürülebilirlik Komitesi, iklim değişikliği bağlantılı risk ve fırsatlar başta olmak üzere Banka'nın Sürdürülebilirlik Stratejisi, vizyonu ve hedefleri kapsamında oluşturulacak iş planları ve yapılacak çalışmaları ele almaktadır. Risk Yönetimi Müdürlüğü, risk yönetim süreçleri için ihtiyaç duyulan sistemler ile ilgili faaliyetleri yürütmekte, risklerin politika ve standartlar ile Banka limitlerine uygunluğunu izlemekte ve Denetim Komitesi aracılığıyla Yönetim Kurulu'na raporlamaktadır. İç Kontrol Müdürlüğü iklim risklerine yönelik standartlar çerçevesinde ikinci seviye kontrol faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Kontroller sırasında varsa tespit edilen hususlar düzenli olarak Denetim Komitesi'ne raporlanmaktadır.

3. AŞAMA

Teftiş Kurulu Başkanlığı

Üçüncü Aşama'da bağımsız bir yapı olarak iklim risklerinin yönetimi dahil tüm faaliyetlerin denetimi, Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan Denetim Komitesi'ne bağlı olarak faaliyet gösteren Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yapılmaktadır.

2.4 Performans ve Hedefler

Banka'nın performans hedeflerinde finansal ve finansal olmayan performansa dayalı metrikler bulunmaktadır. Finansal metrikler TSKB'nin yıllık finansal hedefleri ile uyumludur. Finansal olmayan metrikler kapsamında ise 2023 yılında TSKB'nin performans hedefine %9 oranında finansal olmayan "Sürdürülebilirlik Hedefi" etki etmektedir. %6 oranında ise finansal bir hedef olan "İklim ve Çevre Bağlantılı Kredi Oranı" hedefi bulunmaktadır.

TSKB'de Çevresel Sosyal Yönetişim (ÇSY) hedefleri, entegre bakış açısı ile sermaye bazında belirlenmekte, İcra Komitesi ve ilgili yerlerde Yönetim Kurulu onayından geçmektedir, ayrıca Entegre Faaliyet Raporu'nda Sorumluluk Beyanı aracılığıyla açıklanmaktadır. Gerek operasyonel faaliyetler gerek sürdürülebilir finansman kapsamında iklimle bağlantılı konular dahil olmak üzere tüm hedefler ve gerçekleştirmeler yılda iki defa değerlendirilmektedir.

Sürdürülebilirlik Yönetim Komitesi'nin yıllık hedefleri belirlenmekte, hedefler tüm Komite üyelerinin performans göstergelerine yansıtılmaktadır. 2023 yılında performans karnelerine sürdürülebilirlik içerikli hedef alan departmanlar Banka içinde yaygınlaştırılmıştır.

TSKB'nin 2023 yılı hedeflerinin %15'lik kısmını sürdürülebilirlikle bağlantılı hedefler oluşturmaktadır.

2.5 Kapasite Gelişimi ve Uzmanlığın Güçlendirilmesi

Net sıfır yolculuğu, bilim temelli emisyon azaltım hedefleri, sürdürülebilirlik ve iklimle bağlantılı finansman ve kapasite geliştirme hedefleri kapsamında, üst yönetim de dahil olmak üzere Banka çalışanlarının sürdürülebilirlik ve iklimle bağlantılı uzmanlık ve yeteneklerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

TSKB, ÇSY konularındaki taahhütlerini yerine getirmek ve çalışanlarının bilinçlenmesini sağlamak amacıyla kapsamlı bir kurum içi eğitim ve bilinçlendirme programı yürütmekte olup ve çalışanlarına çevrimiçi ÇSY kursları sunmaktadır. Bu eğitimlerin bir parçası olan SYS eğitimleri her çalışan için düzenlenmekte, çalışanların performans değerlendirmelerinde dikkate alınmaktadır. Bu eğitimler kapsamında 2023 yılında kişi başına yaklaşık ortalama 61,2 saat eğitim verilmiştir. İlave, sürdürülebilirlik konusundaki bilgi ve farkındalığı artırmak amacıyla Banka'nın iştiraki Escarus ve iş birimlerinin katkılarıyla "Sürdürülebilirlik Gelişim Programı" başlatılmıştır. Bu kapsamda, 2023 yılı itibarıyla TSKB çalışanlarının %28'i programı başarıyla tamamlamıştır. Ağustos 2022 itibarıyla çalışanların erişimine açılan "Geleceğe Ortak Ol" adlı uzaktan öğrenme platformu aracılığıyla Banka; video, podcast, makale ve tartışma alanları gibi çeşitli dijital gelişim araçları da sunmaktadır. Bu faaliyetlerle, TSKB'nin sürdürülebilirlik stratejisinin başarılı bir şekilde uygulanmasına katkı sağlanmaktadır.

Banka'nın SBTi hedefleri kapsamında tasarlanmış uygulama yol haritası doğrultusunda tüm Banka çalışanlarına yönelik bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir.

Sürdürülebilirlik Komitesi altında yer alan İklim Riskleri Çalışma Grubu, iklim riskleri yaklaşımını geliştirmek amacıyla ulusal ve uluslararası iyi uygulama örneklerini izlemeye ve kapasite geliştirmeye devam etmektedir. TSKB 2020 yılında, UNEP FI TCFD Faz 2 Bankacılık Pilot Programı'na Türkiye'den katılan tek banka olmuştur. İklim Riskleri Çalışma Grubu, söz konusu programda TSKB'yi temsil etmiş ve TCFD tavsiyeleri doğrultusunda çalışmalar yürütmüştür. 2021 yılında da Faz 2 çalışmalarının devamı niteliğinde olan Faz 3 Programı'na katılım sağlamıştır. 2023 yılında da İklim Riskleri Çalışma Grubu, UNEP FI 2023 İklim Riskleri ve TCFD Programı'na katılmış olup Yasal Riskler, İklim Senaryo Analizleri, Stres Testi, İklim Riski Araçları ve Fiziksel Riskler konu başlıklarında kurulan çalışma gruplarında aktif rol almıştır.

TSKB, her yıl düzenlenen İklim Değişikliği Taraflar Konferansına (COP) aktif şekilde katılım sağlamak, müzakereleri ve ilerlemeleri yakından izlemekte, iklim riskleriyle mücadele kapsamında iyi uygulamalarını, risk ve fırsatlar görünümünü taahhütler kapsamında şeffaflıkla paylaşmaktadır.

3

Strateji

3.1 İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum Stratejisi

TSKB kalkınma bankacılığı misyonu ile sürdürülebilirlik ve iklim değişikliği odaklı politika ve hedeflerini süreklilikle gözden geçirmekte, bankacılık ve danışmanlık çözümlerini Türkiye 2053 net sıfır hedefi doğrultusunda tüm paydaşlarının görüşlerine sunmaktadır. Banka'nın stratejisinin temellerinden birini oluşturan ve 2021 yılında Yönetim Kurulu onayıyla yürürlüğe giren İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum Politikası, TSKB'nin iklim yol haritasının belirlenmesinde kritik bir unsurdur. Banka, aynı yıl, yeni kurulacak kömür yakıtlı termik santralleri ve elektrik üretimi amacıyla yapılacak kömür madenciliği yatırımlarını finanse etmeme taahhüdünde bulunmuştur. Banka, 2024 yılı başında ilgili politikayı güncelleyerek; kömür yakıtlı termik santralleri ve elektrik üretimi amacıyla yapılacak kömür madenciliği alanlarında ilave kapasite artışı yatırımlarını finanse etmeyeceğini açıklamıştır. Ayrıca SBTi ve NZBA nezdinde verdiği net sıfır hedefleri doğrultusunda 2035 yılına kadar kömür finansmanını sonlandırmayı taahhüt etmiştir.

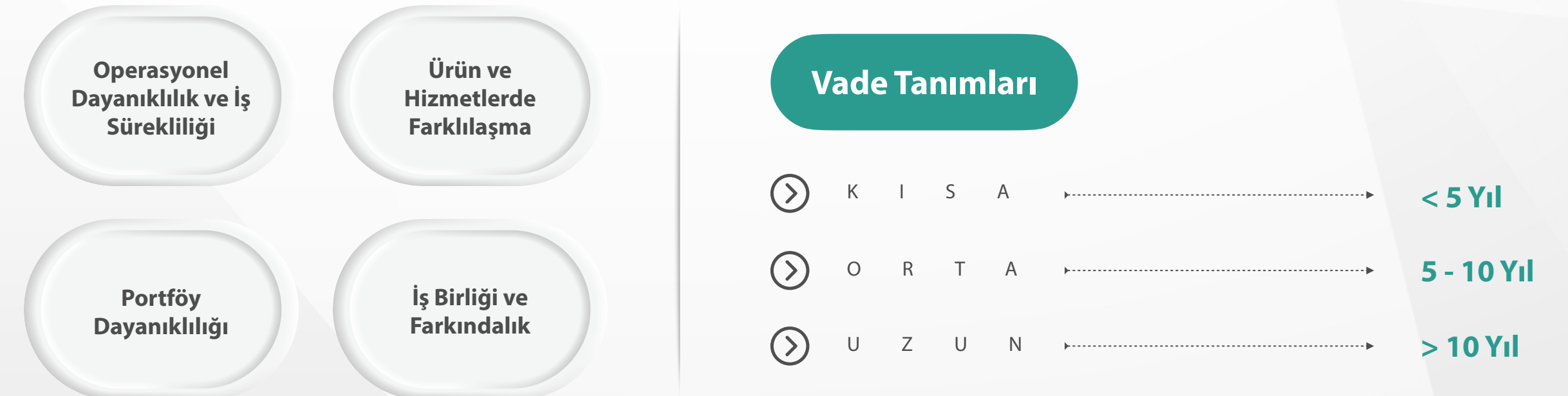
TSKB, 2010 yılında BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni imzalamış, 2015 yılında ilan edilen SKA'lara destek vereceğini taahhüt etmiştir. TSKB'nin stratejik odakları dikkate alındığında doğrudan veya dolaylı destek verdiği SKA'lar arasında 8 tanesi iklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapsamında öne çıkmaktadır.

TSKB, 2022 yılında UNEP FI Net-Sıfır Bankacılık Birliği'nin imzacısı olarak 2050 yılında net sıfır emisyonu ulaşma hedefini ortaya koymuştur. Bu doğrultuda bilim temelli hedeflerini çalışan TSKB'nin, SBTi kılavuzlarına uyumlu olarak hesapladığı emisyon azaltım hedefleri SBTi tarafından 2023 yılının Temmuz ayında onaylanmıştır. Böylelikle Banka, iç operasyonlar kaynaklı doğrudan emisyonlar (Kapsam 1), tedarik edilen enerji kaynaklı dolaylı emisyonlar (Kapsam 2) ve kredi portföyü kaynaklı emisyonlar (Kapsam 3) olmak üzere sera gazı emisyonlarına yönelik hedeflerini doğrularak kamuoyuna duyurmuştur. TSKB, iklim değişikliğinin finansal sistem ve bankacılık faaliyetlerini nasıl etkileyebileceğini değerlendirmekte, bu riskleri yönetmek için gerekli adımları atmaktadır. TSKB Sürdürülebilirlik Stratejisi aşağıdaki 3 odak noktası doğrultusunda belirlenmiştir.

Banka bu odak noktaları doğrultusundaki iklim çalışmalarını aşağıda belirtilen 4 alanda şekillendirmektedir.

3.2 İklim Riskleri ve Fırsatları Tablosu

TSKB, iklimle bağlantılı potansiyel risklerin ve fırsatların kısa, orta ve uzun vadedeki finansal etkilerini değerlendirerek, faaliyetlerine bu bilgi ışığında yön vermekte, gerektiği durumlarda önleyici adımlar atmaktadır. Banka'nın stratejisi doğrultusunda geçiş riskleri ve fiziksel riskler kapsamında belirlediği seçili iklimle bağlantılı riskler ve etki alanları aşağıda paylaşılmakta olup bu risklere ilişkin alınan aksiyonlar ve risk yönetimi çalışmaları Bölüm 5'te belirtilmektedir.

	TÜRÜ	AÇIKLAMA	VADE
DOĞRUDAN RİSKLER	Fiziksel	Türkiye'deki aşırı hava olaylarının sayısı 2023 yılında 1.475'e ulaşarak dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de tüm zamanların en fazla aşırı hava olayı yaşanan yılı olmuştur. Söz konusu olaylar, fiziksel risklerin frekansının ve şiddetinin her geçen gün arttığına yönelik güçlü bir göstergedir. TSKB'nin maruz kaldığı ve kalabileceği fiziksel riskler, genel müdürlük binalarının konumu nedeniyle karşılaşılabileceği sel, fırtına, sıcak hava dalgası ve deniz seviyesinde yükselme olarak sıralanmaktadır. Ayrıca aynı riskler, TSKB'nin teminat olarak kabul ettiği taşınmazlar için de geçerlidir. İş sürekliliği kapsamında alınan stratejik kararlar 2023 yılında Ankara yerleşkesindeki faaliyetler genişletilerek Bankanın potansiyel fiziksel risklere karşı maruziyetinin azaltılmasına katkıda bulunulmuştur.	Orta/Uzun
	Geçiş	Ulusal ve uluslararası arenada iklimle bağlantılı yeni düzenlemeleri giderek gelişmesi, derinleşmesi ve yaygınlaşmasının Banka'ya getireceği yükümlülükler ayrı ayrı değerlendirilmektedir. Doğrudan geçiş riskleri bu bağlamda incelendiğinde, karşımıza gönüllü karbon piyasalarında 2008 yılından bu yana nötrlediğimiz sera gazı emisyonlarımızın karbon kredisi maliyetleri çıkmaktadır. Finanse edilen emisyonları hariç tutarak sıfırladığımız emisyonlar önümüzdeki dönemde de sıfırlanacak ancak, ilgili maliyetin Banka aktif büyüklüğü ile kıyaslandığında, ilgili maliyetin yüksek risk teşkil etmediği görülmektedir.	Kısa/Orta
DOLAYLI RİSKLER	Fiziksel	Türkiye açısından en önde gelen iklim risklerinden biri olarak görülen su stresi Banka'nın portföyünde yer alan ve su yoğun sektörler olarak nitelendirilen gıda ve içecek, tekstil, termik santral, çimento, madencilik ve otomotiv gibi sektörler için önemli bir risk olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca su stresinden etkilenebilecek önemli bir başka alanın da hidroelektrik santralleri olabileceği üzerinde durulmaktadır. Operasyonel açıdan suya bağımlı olan bu alanlarda faaliyet gösteren firmaların faaliyetlerinde herhangi bir su kıtlığında aksaklıklar yaşanabileceği değerlendirilmektedir. Diğer yandan gittikçe sıklaşan ve etkisini artıran aşırı hava olaylarının firmaların faaliyetleri üzerinde olumsuz sonuçlar doğurabileceği beklenmektedir.	Orta/Uzun
	Geçiş	Türkiye'de İklim Değişikliği Kanunu ve Emisyon Ticaret Sistemi Yönetmeliği konusunda çalışmalar sürmekte olup söz konusu düzenlemelerin kısa vadede devreye girmesi beklenmektedir. Ayrıca; Avrupa Birliği (AB) Yeşil Mutabakatı'nın bir uzantısı olarak 1 Ekim 2023 itibarıyla yürürlüğe giren Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması (SKDM), 2026 yılı itibarıyla alüminyum, çimento, demir çelik, elektrik, hidrojen ve gübre sektörlerinde faaliyet gösteren ve AB'ye ihracat yapan firmalar için finansal sonuçlar doğuracaktır. Her iki düzenlenmenin de kapsama giren sektörlerde faaliyet gösteren firmalar üzerinde karbon maliyeti yaratarak operasyonel ve yatırım maliyetlerinde artışa sebep olması beklenmektedir.	Kısa/Orta

TÜRÜ	AÇIKLAMA	VADE	TSKB'NİN AKSİYONU
İklim değişikliğine yönelik uyum (adaptasyon) kredileri	İklim değişikliğiyle birlikte son yıllarda artan aşırı hava olayları gerek kamu gerekse özel sektör tarafından altyapı, güçlendirme ve verimlilik odaklı yatırımların yapılmasını gerektirecektir. Uyumun sağlanması ve önlemlerin alınabilmesi için önemli miktarda finansman ihtiyacı doğacağı, firmaların bu alanda yüksek maliyetli yatırımlar yapması gerekeceği değerlendirilmektedir.	Orta / Uzun	Banka, firmaların uyum kapsamındaki yatırım planlarını ve yatırım ihtiyaçlarını uluslararası kaynaklardan elde ettiği uzun vadeli fonlarla ve ayrıca yeşil tahvil gibi farklı finansman araçlarıyla desteklemeyi planlamaktadır. Bu kapsamda sektörel ve firma bazında ihtiyaçların belirlenmesi için araştırmalar yapılmakta ve müşteriler uygun çözümlere yönlendirilmektedir.
İklim değişikliğine yönelik emisyon azaltım kredileri	Yüksek karbon emisyonu bulunan sektörlerdeki firmaların yeşil dönüşümle birlikte düşük karbonlu teknolojilere geçiş sürecinde finansmana ihtiyaç duyması beklenmektedir. Bu firmalarda söz konusu iklim risklerine yönelik hem risk hem fırsatlar tarafında farkındalık yaratılarak erken önlem almalarının teşvik edilmesi ve bu riskleri/fırsatları iş planlarına dahil etmelerinin desteklenmesi önem taşıyacaktır.	Kısa / Orta	Ulusal ve uluslararası düzenlemelerin yüksek emisyonlu sektörlerle yönelik daha sıkı tedbirler getirmekte olduğu dikkate alındığında karbon ve diğer sera gazlarının azaltılması için doğacak ilave maliyetlerden kaçınmak ve bu maliyetleri yönetmek için ilgili firmaların teknoloji değişikliğini de içerecek yatırımlar yapması gerekecektir. Bu kapsamda firmaların finansman ihtiyacının karşılanması Banka'nın kalkınma bankası misyonu ile uyumlu önemli bir faaliyet olarak değerlendirilmektedir. Emisyon azaltımı alanında atılacak adımlar, TSKB ve iştiraki Escarus için danışmanlık alanında sunulacak hizmetler açısından fırsatları beraberinde getirmektedir.
Yeni ürün ve hizmet gelişimi	İklim riskleriyle mücadelede düşük karbonlu ekonomiye geçiş gerek uyum gerek emisyon azaltımı alanlarında finansal kurumlar tarafından daha düşük karbon ve çevre dostu finansal ürünlerin ortaya çıkmasını teşvik edecektir. Bu bağlamda yenilenebilir enerji, döngüsel ekonomi, kaynak, su ve enerji verimliliğine yönelik kredi projelerinde artış olması beklenmektedir. Diğer yandan, SKDM gibi yeni sistemler, şirketleri düşük karbon salımı odaklı yatırımları önceliklendirmeleri konusunda teşvik etmektedir. Piyasalarda sürdürülebilir finansman araçlarına olan talebin artması beklenmektedir. Buna bağlı olarak danışmanlık hizmetlerine olan talebin de artacağı değerlendirilmektedir.	Kısa / Orta	Banka, geleneksel finansman araçlarına ek olarak, uluslararası kaynaklardan aldığı temaları çeşitlendirerek Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınmasına destek olacak şekilde iklim finansmanına yönelik faaliyetlerini sürdürecektir. TSKB'nin finansmanında yer aldığı projelerin Türkiye'nin yenilenebilir enerji kurulu gücündeki payı 2023 yıl sonu itibarıyla %15 seviyesindedir. Geçmişte olduğu gibi gelecek dönemde de Banka, stratejisinin bir gereği olan iklim değişikliği ile mücadele ve uyumun finansmanının desteklenmesi konusunda ön saflarda yer almaya devam edecektir. Bu bağlamda Banka, ulusal ve uluslararası sürdürülebilir finansman ürünlerini yakından takip ederek ve ürün gamını genişleterek faaliyetlerini sürdürmeyi hedeflemektedir. Banka gerek kendi bünyesinde bulunan finansal danışmanlık hizmetleri gerekse Escarus aracılığıyla; iklim değişikliği, düşük karbona geçiş, yeşil tahvil danışmanlığı gibi alanlarda farklı hizmetler sunmaktadır.

İklim Riski Düzenlemelerinin Türkiye Yansımaları

Türkiye'de çalışmaları devam eden İklim Kanunu ve ulusal Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) gibi iklim risklerinin yönetilmesine ilişkin yeni düzenlemelerin çeşitlenerek kısa vadede devreye girmesi beklenmektedir. Bu kapsamda Türkiye'de Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) Eylül 2023'te "İklimle Bağlantılı Finansal Risklerin Bankalarca Etkin Yönetimine İlişkin Rehber Taslağı" ve "Yeşil Varlık Oranı Hakkında Tebliğ Taslağı"nı paydaşların görüşlerine sunmuştur. Söz konusu taslak düzenlemeler, bankaların portföyleri üzerindeki iklim risklerinin tanımlanması, ölçülmesi ve izlenmesine yönelik çalışmalarının ve açıklamalarının standartlaşması açısından önem taşımaktadır. Ülkemizin bir önceki kalkınma planında yer alan ve Ekim 2023'te açıklanan 12. Kalkınma Planı'nda önemi daha da vurgulanan "Yeşil ve Sürdürülebilir Dönüşüm" ile "Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları", ekonominin tüm aktörlerini içine alan geniş bir çerçevede 2053 yılı hedefleri içerisine entegre edilmiştir.

SKDM ve ETS Alanındaki Gelişmeler

Türkiye'nin ekonomik açıdan yoğun ilişkileri bulunan AB, 2050 yılına kadar iklim nötr olmayı planlamaktadır. Yeşil Mutabakat çerçevesinde geliştirilen veya tadil edilen düzenlemeler, ilan edilen hedefler ve çıkarılan paketlerle AB, kıta genelinde çok daha yeşil bir ekonomik düzene geçmeyi öngörmektedir. Bir yandan ETS'nin revizyonu ile Birlik içinde daha sıkı emisyon azaltımı yapmayı hedefleyen AB, diğer yandan AB ile ticaret yapan ülkeleri SKDM üzerinden daha yeşil üretim pratiklerine yönlendirmeyi öngörmektedir. AB içi ETS'nin revizyonu ve SKDM, karbon emisyonlarının en aza indirilmesi ile AB'de üretim rekabetçiliğinin korunması arasında mümkün olan en iyi dengeyi sağlamak ve karbon kaçağını önlemek üzere tasarlanmıştır. Nisan 2023'te AB Konseyi tarafından kabul edilen ve Mayıs 2023'te AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan SKDM Yönetmeliği; demir, çelik, çimento, alüminyum, gübre, elektrik ve hidrojen sektörleri ile birlikte, vida ve cıvata gibi benzer işlenmiş demir veya çelik ürünlerini kapsamaktadır. Uygulamanın geçiş dönemi 1 Ekim 2023'te başlamıştır. Geçiş döneminin ardından Avrupa Komisyonu SKDM kapsamına mevcut durumda ETS kapsamında olan ilave sektörleri almayı değerlendirecektir. Yalnızca emisyon raporlama zorunluluğuna yönelik geçiş sürecinin ardından maddi yükümlülükler 2026 yılı itibarıyla devreye girecek olup bu tarihten itibaren ithalatçı firmalar, düzenlemenin izin verdiği eşiğin üzerinde olan her bir ton emisyon için karbon maliyetine katlanacaktır.

SKDM'den doğan maliyetin azaltılması açısından ulusal ETS'nin uygulamaya geçmesi önem taşımak olup pilot uygulama ile hayata geçirilmesi beklenen ulusal ETS hazırlıkları devam etmektedir. Ayrıca, Kasım 2023'te EPIAŞ tarafından taslak metni yayımlanarak görüşe sunulan "Karbon Piyasalarının İşletilmesine İlişkin Yönetmelik" ile ETS kapsamında tahsisatların dağıtımına ve alış satışına ilişkin olarak karbon piyasalarının kurulması ve işletilmesine yönelik usul ve esasların yakın zamanda belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Yeşil Varlık Oranı

2021 yılında T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı maddelerinden biri ulusal taksonomi çalışması yürütülmesiyle ilgilidir. Türkiye Bankalar Birliği (TBB) bünyesinde BDDK ile iş birliği içerisinde "Türk Bankacılık Sektörü Yeşil Varlık Oranı Rehberi" çalışması yürütülmüş ve tamamlanmıştır. AB taksonomisi baz alınarak hazırlanan bu rehber ile bankalar standart sektör tanımlamaları ve teknik tarama kriterlerine göre portföylerindeki "Yeşil" kredilerini tanımlayabileceklerdir. Söz konusu rehber ışığında kurulacak veri altyapısı ve değerlendirme süreçleri ile finans sektörünün küresel yeşil finansmana erişiminin daha kolay hale gelmesi hedeflenmektedir. Eylül 2023'te BDDK tarafından Yeşil Varlık Oranı Hakkında Tebliğ Taslağı yayımlanmış ve paydaşların görüşlerine sunulmuştur. TSKB söz konusu rehberin hazırlanmasına yönelik çalışmalarda öncü olarak sorumluluk almış ve grup başkanlığı görevini yürütmüştür.

3.3 Portföy Dayanıklılığı

İklim değişikliği, yarattığı fiziksel ve geçiş riskleri nedeniyle bankaların portföyleri üzerinde farklı etkiler oluşturmaktadır. TSKB, iklim değişikliğinin yarattığı etkilerin bilinciyle mevcut kredi portföyünün dayanıklılığını güçlendirmek için bütünlük bir yaklaşım benimsemektedir.

Banka'nın kredilere ilişkin çevresel ve sosyal risklerini tespit etmek için kullandığı değerlendirme yaklaşımı, projelerin çevresel ve sosyal risklerini değerlendiren ERET Modeli'ni içermektedir. ERET Modeli kullanılarak yapılan proje değerlendirmelerinin sonuçları, Banka'nın beklenen kredi zararı hesaplamasında kullanılan içsel derecelendirme modelinde bir ölçüt olarak kullanılmaktadır.

Banka, ERET Modeli'ne ek olarak, 2022'nin ilk yarısında, finanse edilen projelerin fiziksel ve geçiş risklerinin seviyesini ölçmek amacıyla akademisyenler ve iştiraki olan Escarus ile birlikte İRDA skora modelini geliştirmiştir. Kredi değerlendirme ve tahsis sürecinde kullanılmaya başlanan model, kredilendirilecek faaliyetin iklimle bağlantılı fiziksel ve geçiş risklerini değerlendirmektedir. İRDA ile Banka, kredilendirilecek faaliyetteki iklim risklerini tespit ederek olası olumsuz finansal etkilerini azaltmaya yönelik aksiyonlar almaktadır. İRDA, iklim risklerinin Banka'nın tüm operasyonlarına entegre edilmesinde önemli bir adımı temsil etmektedir. Uluslararası iklim senaryolarını girdi olarak kullanan İRDA analizlerinin yanı sıra, Banka, kredi portföyüne yönelik olarak senaryo analizleri gerçekleştirmekte ve stres testleri uygulamaktadır.

Banka, finanse edeceği yatırımlarda net sıfır hedefi doğrultusunda ileriye yönelik kredi portföyünü şekillendirirken SBTi tarafından onaylı emisyon azaltım hedeflerine uyumu da gözetmektedir.

3.4 Ürün ve Hizmetlerde Farklılaşma

TSKB, kurumsal ve iş stratejisinin bir parçası olarak, portföyünün iklim risklerine karşı dayanıklılığını artırmanın yanı sıra ürün ve hizmetlerini çeşitlendirerek iklim değişikliğiyle mücadelede destek olmayı hedeflemektedir.

3.4.1 Kaynak Çeşitliliği

TSKB, iklim finansmanı başta olmak üzere finansman kaynaklarını tema özelinde çeşitlendirmeye önem vermektedir. Dünya Bankası Grubu'nun Türkiye için hazırladığı Ülke İklim ve Kalkınma Raporu'na göre Türkiye'nin sağlam ve uygulanabilir bir net sıfır politikası için 2022-2030 yılları arasında 68 milyar ABD dolarına ihtiyacı olacaktır.⁽¹⁾

Buna paralel olarak Türkiye'de İklim Değişikliği Kanunu ve Ulusal ETS gibi halihazırda çalışmaları yürütülen mevzuat değişiklikleriyle birlikte iklim finansmanına yönelik ihtiyacın artması ve kalkınma bankacılığı alanında TSKB'ye yeni fırsat pencereleri açması öngörülmektedir.

Bu kapsamda, gelişmelerin ve potansiyel yatırımların finansmanına yönelik ihtiyacın, TSKB'nin kredi ve risk azaltım ürünlerine olan talebi artırması beklenmektedir.

Banka, Türkiye'nin iklim değişikliğiyle mücadele kapsamındaki faaliyetlerine destek vermek ve alternatif finansman kaynakları aramak amacıyla kalkınma finansmanı kurumları ve uluslararası finans kuruluşları ile emisyon azaltımı, uyum, biyoçeşitlilik ve döngüsel ekonomi gibi Türkiye'nin net sıfır ekonomisine geçişi için önemli temalar başta olmak üzere yenilikçi ve öncü konuları geliştirme konusunda aktif olarak çalışmaktadır.

TSKB'nin iklim dostu kaynak çeşitlendirme stratejisi sadece kredilere odaklanmamakta, aynı zamanda sermaye piyasası mekanizmalarına da yayılmaktadır. Bu doğrultuda Banka, 2017 yılında dünyada bir ilke imza atarak gelirleri çevresel ve sosyal projelerin finansmanında kullandırılan, sermaye benzeri sürdürülebilir tahvilin uluslararası piyasalardaki ilk örneğini ihraç etmiş olup 2023 yılı Eylül ayında dördüncü Sürdürülebilir Tahvil ihracını gerçekleştirmiştir. Gelecekte de iklim dostu sermaye piyasası mekanizmaları ihracına devam etmeyi planlanmaktadır.

TSKB, iklim finansmanı konusunda sektörde öncü adımlar atmış ve Metrik ve Hedefler bölümünde belirtilen yıllık ve orta-uzun vadeli finansman hedeflerini stratejisinin odağına almıştır. **Banka tarafından bu kapsamda 2030 yılı sonuna kadar 4 milyar ABD doları iklimle bağlantılı finansman gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.**

Kaynak: <https://www.worldbank.org/en/country/turkey/brief/key-highlights-country-climate-and-development-report-for-turkiye>

3.4.2 Ürün Çeşitliliği

Döngüsel Ekonomi

Ürün portföyünü iklim temalı ürünlerle çeşitlendiren TSKB, nitelikli kadrosu ile yeni kredi temaları geliştirmek için sürekli çalışmakta ve böylece daha fazla müşteriye ulaşma fırsatı yakalamaktadır.

Banka, iklim değişikliğinin hem fiziksel hem de geçiş etkilerine yönelik kredilere olan talebin artmasını beklemektedir. Bu kapsamda TSKB, gelecekte bu tür risklerle mücadele etmek için azaltım ve uyum tedbirleri alması gereken firmalara finansman sağlamayı hedeflemektedir.

İklim değişikliğiyle mücadelede doğrudan emisyon azaltımı ön plana çıksa da ürünün tasarımını, üretim aşamasında kullanılan malzemelerin içeriğini, uzun ömürlü olmasını ve hatta atık haline geldiğinde tekrar kullanılacak şekilde geri dönüştürülmesini kapsayan süreçleri ifade eden döngüsel ekonomi ve kaynak verimliliği gibi konuların yakın gelecekte firmaların iş planlarına ve değer zincirlerine dahil edilmesine kesin gözüyle bakılmaktadır.

Bu anlamda TSKB, sürdürülebilirlik yaklaşımının en etkili bileşenlerinden olan döngüsel ekonomiye doğrudan hizmet eden yatırımları finanse etmek ve döngüsel ekonomi uygulamalarını geliştirmeyi hedefleyen şirketleri desteklemek amacıyla 2022 yılı sonunda Agence Française de Développement (AFD) ile 80 milyon Euro tutarında kredi anlaşması imzalamıştır.

Söz konusu kredinin özellikle karbon ayak izi açısından olumlu etkilerini değerlendirecek bir metodoloji geliştirmekte olan Banka, bir yandan da hem çalışanlarının hem müşterilerinin döngüsel ekonomiye yönelik kapasitelerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Banka içi operasyonlarda da döngüsel ekonomiye hizmet edecek faaliyetler yürütülmektedir. Bu kapsamda; çalışma masalarındaki çöp kutularının kaldırılması, kahve posalarının dönüştürülmesi, çöplerin alt kategorilere ayrıştırılarak öğütülmesi, karton bardak kullanımına son verilmesi gibi önlemler de hayata geçirilmiştir.

Adaptasyon

İklimle mücadelenin ilk yıllarından bu yana özel sektörde adaptasyon yatırımları kıyasla iklim değişikliğine ilişkin azaltım yatırımlarının ön plana çıktığı görülmektedir. Bu kapsamda TSKB, COP26, COP27 ve COP28'in ana temalarından birinin adaptasyon olduğunu da göz önünde bulundurarak, faaliyetlerini bu temayı dikkate alacak şekilde yeniden şekillendirmiştir.

Bu bağlamda başta sanayi ve ticaret sektöründe su yönetimi ve tarımsal uygulamalar olmak üzere adaptasyon projelerinin finansmanına odaklanılmıştır. Banka, yatırımcıları teşvik etmede kaldıraç etkisi yaratmak amacıyla uluslararası finans kuruluşları ile yeni oluşturduğu kredi paketleri aracılığıyla özel sektördeki uyum finansmanının payının artmasına katkı sağlamayı planlamaktadır.

Türkiye Yeşil Fonu

TSKB, 2023 Aralık ayında IBRD ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı garantisi kapsamında 155 milyon ABD doları tutarındaki Yeşil Finans Projesi kredi anlaşmasına imza atmıştır. Bu kaynak çerçevesinde 2024 yılında kurulması planlanan Türkiye Yeşil Fonu aracılığı ile ülkemizin yeşil dönüşümüne ve bu alandaki yatırım ihtiyaçlarına katkı sağlayacak bir ekosistem oluşturmayı ve ülkemizin Ulusal Katkı Beyanı kapsamındaki hedeflerine önemli ölçüde katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Önümüzdeki yıllarda yürürlüğe girmesi beklenen Türkiye Yeşil Taksonomisi temeline uyum sağlamak için sistematik yeşil yatırım stratejileri benimseyen şirketler, yatırım yapılan işletme olarak uygun kabul edilecektir.

3.4.3 Danışmanlık Hizmetlerinin Çeşitlendirilmesi

Banka, iklim riskleri ve fırsatlarının yönetilmesinde kurumsal müşterilerinin kapasitelerini geliştirmeye önem vermekte ve bu nedenle teknik bilgi birikiminin aktarılmasına yönelik kapsamlı danışmanlık hizmetleri sunmaktadır.

Ulusal ve uluslararası mevzuattaki gelişmeler reel sektör şirketlerini iklimle ilgili değerlendirmeler yapmaya, yeni projeler geliştirmeye yönlendirmektedir. SKDM'ye tabi olacak ihracatçı firmaların; SKDM düzenlemelerine hazırlanma, karbon ayak izlerini hesaplama, net sıfır yol haritaları belirleme ve iklim riski eylem planları geliştirme konularında danışmanlık ihtiyaçları giderek daha fazla belirginleşmektedir.

Bu bağlamda sürdürülebilir ve dayanıklı bir kalkınma oluşturmak için müşterilerle birlikte çalışan Banka, finans ve reel sektör oyuncularına sürdürülebilirlik alanında danışmanlık yapmak üzere kurulan iştiraki Escarus aracılığıyla iklim değişikliği alanında katma değerli danışmanlık hizmetleri sunmaktadır.

TSKB ve Escarus'un yürüttüğü danışmanlık projeleri, iklimle ilgili eylemlere yönelik artan ihtiyacı karşılamak amacıyla son yıllarda karbon ayak izi hesaplama ve iklim riski değerlendirmesi konularına odaklanılarak çeşitlendirilmiştir.

3.5 Operasyonel Dayanıklılık ve İş Sürekliliği

Banka, iklim risklerine karşı operasyonel açıdan dayanıklılığını artırmak ve iş sürekliliğini sağlamak amacıyla gerek fiziksel riskler gerekse geçiş riskleri nezdinde aksiyonlar almaktadır.

Geçiş riskleri kapsamında; TSKB, finansman sağladığı projeler kaynaklı emisyonlarının yanı sıra doğrudan operasyonları kaynaklı emisyonlarının da takibini gerçekleştirmektedir. TSKB 2012 yılından beri sera gazı emisyonlarını ISO 14064 Standardı kapsamında hesaplayarak doğrulatmaktadır ve "Gold Standard Carbon Certificate" kullanarak karbon nötr banka olmaya devam etmektedir. Buna ek olarak, 2009 yılında beri TSKB Genel Müdürlük binalarında kullanılan elektriğin tamamı yenilenebilir enerji kaynaklarından temin edilen yeşil enerjidir. Bu sayede TSKB'nin Kapsam 2 emisyonları, 2009 yılından bu yana sıfırdır. Ayrıca TSKB, bu piyasa bazlı emisyonunun yanında lokasyon bazlı emisyon verisini de CDP ve Entegre Faaliyet Raporlarında paydaşlarının dikkatine sunmaktadır.

Banka, iş sürekliliği planları doğrultusunda fiziksel iklim risklerine ve olası İstanbul depremine karşı önlem olarak 2023'ün Ağustos ayında Ankara Kalkınma Üssü'nün açılışını gerçekleştirmiş olup operasyonlarını iki farklı merkezden yönetmeye başlamıştır.

TSKB, sürdürülebilirlik süreçlerinin dijitalleşmesi amacıyla 2022 yılının ilk yarısında başladığı **"Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi'nin Dijitalleştirilmesi Projesi"** **"Veridis"** projesini 2023 yılı itibarıyla tamamlamıştır. Veridis, sürdürülebilirlik yönetim sistemi kapsamında bir kurumun tüm süreçlerinin dijital ortama taşınmasına yardımcı olan bir uygulamadır. TSKB, SYS'ye ait süreçlerini Veridis uygulamasına taşıyarak verimliliğini artırmış ve çalışmalarını optimize etmiştir.

3.6.1 Paydaşlarda Sürdürülebilirlik Farkındalığı Oluşturulması

TSKB, sürdürülebilirlik ve ÇSY konularındaki taahhütlerini gerçekleştirmek ve tüm paydaşlarının bu önemli konular hakkında bilinçlenmesini sağlamak amacıyla kapsamlı çalışmalar yürütmektedir.

Çifte Önemlilik

Global raporlama standartlarında da öne çıkan çifte önemlilik ilkesini odağına alan Banka, öncelikli konular çerçevesinde ekosisteme etkisini ve risk-fırsat analizini düzenli olarak gözden geçirmektedir. Diğer yandan Banka, çevresel etkilerin firma üzerindeki etkisini analizlerinde ele almakla yetinmeyip ayrıca portföyünde yer alan firmaların operasyonlarının çevre üzerindeki etkisini de değerlendirmelerinde dikkate almaktadır.

TSKB düzenli olarak, başta çalışanları olmak üzere paydaşlarından geribildirim almakta ve önemlilik analizini güncel tutmaktadır. Banka, çalışanlarının çifte önemlilik konusunda eğitimlere ve seminerlere katılımını teşvik etmekte olup, bu konuda üst yönetim seviyesinde bilgilendirme sunumları ve değerlendirme toplantıları gerçekleştirmektedir. Bu bağlamda; etik, yasalara uyum ve yolsuzlukla mücadele, siber güvenlik ve veri gizliliği, iklim risk ve fırsatlarının yönetimi, sürdürülebilir finansal performans, yetkin insan sermayesi, çalışan bağlılığı, çalışan ve insan hakları ile dijital dönüşüm ve çeviklik konuları TSKB'nin tüm paydaşlarıyla gerçekleştirdiği önemlilik matrisinde çok yüksek öncelikli statüde sınıflanmaktadır.

Çevresel Farkındalığı Artırma Araçları

TSKB Blog adlı platform, sürdürülebilirlik kategorisi altında kısa makaleler paylaşarak çevresel konularda farkındalığı artırmayı hedeflemektedir. Ayrıca, 2007 yılında başlatılan kapsamlı bir çevre portalı olan **cevreciyiz.com**, çevre konularında güncel haberlerden sürdürülebilirlikle ilgili iş fikirlerine, çevre dostu tasarımlardan alternatif enerji kaynaklarına kadar farklı konularda içerik sunmaktadır. TSKB, bu etkiyi artırmak amacıyla cevreciyiz.com'u sosyal medya kanalları üzerinden geniş bir kitleye ulaştırmaktadır. Ayrıca, TSKB Ekonomik Araştırmalar ekibi, güncel iklim değişikliği gündemini paydaşlara iletmek amacıyla dönemsel olarak biyoçeşitlilik, orman ve su gibi konuları da ele alan Ekosisteme Dair raporları hazırlamaktadır.

İklim Değişikliği ve Paydaş Yönetimi

TSKB, müşteri yönetim mekanizmasına iklim değişikliği konularını da dahil etmektedir. Bu kapsamda Banka, yüksek emisyonlu sektörlerde faaliyet gösteren müşterilerinden en az yıllık olarak iklim değişikliği ve sera gazı emisyonu bilgilerini toplamakta, iklimle ilgili risklere karşı daha iyi pozisyon almaları konusunda müşterilerle iş birliği yapmakta ve iklimle ilgili açıklama uygulamalarını teşvik etmektedir.

Ek olarak TSKB, gerek kredilendirme sürecinde ve daha sonra yapılan saha ziyaretleri aracılığıyla gerekse danışmanlık hizmetleriyle müşterilerini bilim temelli emisyon azaltma hedefleri belirlemeleri konusunda bilinçlendirmektedir.

3.6.2 Tedarikçilerde Sürdürülebilirlik Farkındalığı Oluşturulması

TSKB, tedarik zincirinde iklim değişikliğiyle mücadele başta olmak üzere diğer SKA'lar özelinde gerçekleştirdiği faaliyetlerin yansımalarını da gözetmekte ve tedarik zinciri ağını sürdürülebilirlik perspektifiyle şekillendirmektedir. Bu kapsamda Banka, sürdürülebilir bakış açısını tedarikçileriyle paylaşmakta ve bu alanda aksiyonlar almalarını teşvik etmektedir. Ayrıca Sürdürülebilir Tedarik Yönetimi Politikası ile çalıştığı tedarikçilerin sürdürülebilirlik yaklaşımına uyumluluğunu gözetmektedir. Bu kapsamda Banka, tedarikçileri ile belirli periyotlarla izleme araçlarını paylaşmakta ve gelişimlerini gözlemlemektedir. TSKB, gelecekte de tedarik zincirinin çevresel ve sosyal konulardaki gelişimini yakından takip etmeye devam edecektir.

3.6.3 TSKB'nin Katılım Sağladığı Paneller ve Etkinlikler

TSKB, iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik konularında paydaşlarıyla bilgi ve deneyim paylaşmak amacıyla aktif bir şekilde çeşitli etkinliklere katılmaktadır. Banka, iklim değişikliği ile mücadele konusunda farkındalığı artırmanın yanı sıra bu etkinliklerle finans sektörünün rolünü vurgulamayı da hedeflemektedir. Bu kapsamda IDFC çatısı altında yürütülen kalkınma bankaları için taksonomi rehberleri Common Principles for Climate Mitigation Finance Tracking ve Common Principles for Climate Change Adaptation Finance çalışmaları ilgili çalışma gruplarında aktif yer alınarak desteklenmiştir.

TSKB, her yıl düzenlenen COP toplantılarına katılarak sürdürülebilirlik taahhütlerini uluslararası bir platformda paylaşarak bilgi ve deneyimlerini aktarmaktadır.

3.6.4 Raporların Dijitalleştirilmesi

TSKB, Türkiye'de bir ilki gerçekleştirerek, enerji verimliliği odaklı bir sürdürülebilirlik iletişim kampanyası başlatmıştır. Renk paletinden yazı karakterlerine kadar raporlamanın tüm süreçlerinde enerji verimliliği odaklı olan projenin bir parçası olarak Türkiye'nin ilk enerji verimliliği odaklı entegre faaliyet raporu yayımlanmıştır.

TSKB, raporlarının ağırlıklı olarak dijital ortamda paylaşılmasını planlamıştır. Ayrıca, TSKB'nin karbon nötr olarak sürdürmekte olduğu operasyonel faaliyetleri kapsamında bu raporun basılı versiyonunun emisyon karşılığı da 2023 yılı içinde nötrlenmiştir.

Dijital Karbon Ayak İzi

Karbon emisyonunu azaltmak için alınabilecek önlemlerden birisi de dijitalleşmenin güçlendirilmesidir.

Dijitalleşmeyle birlikte dijital tüketim ve bu kapsamda harcanan enerji ciddi oranda artmaktadır. Dijitalleşme, çok daha etkin bir seçenek olarak görülmekle birlikte her türlü dijital cihazın üretimi, kullanımı, internet, veri aktarımları ve bunları destekleyen sistemlerin kullanımı da karbon emisyonunu artırmakta ve bütün bu aşamalardan kaynaklanan çevresel etki "Dijital Karbon Ayak İzi" olarak adlandırılmaktadır.

Bu kapsamda dijitalleşme kaynaklı emisyonlar hakkında farkındalığın artırılması için ilk etapta Banka çalışanlarına dijital karbon ayak izi konusunda farkındalık artırma amacıyla eğitimler verilmiştir.

4

Risk Yönetimi

4.1 İklim Riskleri Yönetimi

İklim değişikliğiyle mücadele için çözümler üreten ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi destekleyen bir bankacılık modelini benimseyen Banka, risk iştahı dahilinde gerçekleştirdiği faaliyetleri kapsamında kredi, faiz oranı, likidite, piyasa, operasyonel, stratejik, itibar ve iklim risklerini dikkate almakta, izlemekte ve yönetmektedir.

İklim riski, iklim değişikliğinden kaynaklanan veya iklimle bağlantılı riskleri ifade etmekte, ekonomik koşullardaki değişimler, iş gücü kayıpları, fiyat dalgalanmaları, gelir kayıpları ve maliyet artışları gibi mikroekonomik ve makroekonomik aktarım kanalları aracılığıyla finansal sektörü doğrudan ve dolaylı olarak etkileyebilmektedir. Doğrudan riskler, iklim değişikliğinin Banka'nın operasyonları ve faaliyetleri üzerindeki etkilerine, dolaylı riskler ise iklim değişikliğinin Banka'nın ürün ve hizmetleri ile mevcut portföyü üzerindeki etkilerine odaklanmaktadır.

Banka'da iklim riskleri yönetimi, Yönetim Kurulu ve İcra Kurulu bünyesinde başlamakta ve tüm çalışanları kapsamaktadır. İcra Kurulu, Banka'nın beklentilerine uygun olarak onaylanmış risk iştahı beyanı ile belirlenen, çalışanların risk alma süreçlerine rehberlik eden güçlü bir risk kültürünü desteklemektedir. Yönetim Kurulu, bu kültürün oluşturulması, sürdürülmesi ve riskin etkin bir şekilde yönetilmesi konusunda İcra Kurulu'nun gözetimini yapmaktadır.

Banka'nın risk yönetimi çerçevesi, iklim riskleri dahil çeşitli risklerin nasıl tanımlanacağı, ölçüleceği, sınırlandırılacağı, azaltılacağı ve yönetileceğine ilişkin gerekliliklerin politikalar, prosedürler ve diğer uygulama esasları aracılığıyla oluşturulmasını içermektedir. Banka'nın Risk Kataloğu'na iklim riskinin tanımı ve diğer risk türlerine aktarımı eklenmiştir. Her risk kategorisi için belirlenmiş risk seviyelerine uyumu değerlendirmek, risk iştahı limitleri ve politika gereklilikleriyle sürekli uyumu sağlamak için risk ölçümleri ve takibi yapılmaktadır.

İklim riski profilinin takibi için Yönetim Kurulu tarafından sektörel yoğunlaşma limitleri belirlenmiştir. İklim risklerinin finansal risklere dönüşme olasılığı göz önüne alınarak Banka'nın maruz kalabileceği riskler, risk yönetimi faaliyetleri çerçevesinde kapsamlı ve proaktif bir şekilde değerlendirilmektedir.

4.2 İklim Riskleri Yönetim Çerçevesi

Banka, ulusal ve uluslararası iyi uygulamalar ve düzenlemelerde tanımlanan ilkeler doğrultusunda iklim riskleri yönetimi çerçevesini uygulamaktadır.

Risk Tanımlaması

İklim riski, iklim değişikliğinin insan veya ekolojik sistemler için olumsuz sonuçlar yaratma potansiyelidir. İklim değişikliğinin etkisi, finansal kurumlar için finansal riskler doğurabilir ve ana odak noktası, iklim değişikliğinden kaynaklı doğa olaylarını kapsayan fiziksel riskler ile ekonomideki karbon azaltım süreçleriyle ilgili geçiş riskleri olarak iki grupta sınıflandırılmaktadır.

Risk İştahı

Banka, iklim riskli ile ilgili sektörler dahil olmak üzere kredi yoğunlaşma limitleri ile iklim risklerini risk iştahı beyanına entegre etmiştir.

Faaliyet Ortamı

Banka, rasyonel ve stratejik kararlar alırken faaliyet gösterdiği iş alanındaki iklim risklerinin kısa , orta ve uzun vadeli etkilerinin bilincinde olup vade sürelerini bu kapsamda belirlemiştir.

Senaryo Analizi ve Stres Testi

Banka, İRDA ve küresel iklim senaryolarının ana varsayımlarını kullanarak kredi portföyünün dayanıklılığını ölçmek amacıyla stres testleri ve senaryo analizleri yapmakta olup alternatif analizlerin üzerinde çalışılmaktadır.

Stratejik Plan

Banka, stratejik planını uygularken fiziksel ve geçiş risk faktörlerini dikkate alır, bu risk faktörlerinin iş modeline etkisini değerlendirir. Bu kapsamda, Banka'nın 3 yıllık stratejik planında iklim riskleri dikkate alınmış, ileriki dönemler için ise bilim temelli hedefleri ortaya konulmuştur.

Yönetim

Banka üst yönetimi iklimle ilgili finansal ve finansal olmayan risklerin yönetimini yapmakta, bunu komiteler ve çalışma grupları ile desteklemektedir.

Organizasyonel Yapı

İklim riski yönetim rolleri ve sorumlulukları ilgili iş ve fonksiyonel alanlara entegre edilmiştir. Bu roller ve sorumluluklar, Banka'nın risk yönetimi çerçevesine ve üç aşamalı koruma modeline uygun olarak düzenlenmiştir.

Raporlama

Banka'nın mevcut iklim riski profilini gösteren raporlar Sürdürülebilirlik Komitesi tarafından Yönetim Kurulu'na raporlanmaktadır.

İklim değişikliğinden kaynaklanan risklerin olası etkileri, bu risklerin nasıl yönetildiği ve azaltımına yönelik aksiyon planları aşağıda açıklanmaktadır.

Risk Türleri	Riskler	Etki Alanı	Yönetimi	Aksiyon Planı	Etki Seviyesi
Finansal Riskler	Kredi	Donuk alacak oranında artış Kredi portföyünün kalitesinde bozulmalar Teminat değerlerinin düşmesi Temerrüt olasılığında artış (PD)	İRDA ile kredi değerlendirme, tahsis ve izleme süreçlerine iklim risklerinin dahil edilmesi, iklim bağlantılı risklerin ayrıntılı biçimde ele alınması, yaklaşımın kredi projelerine fiziksel ve geçiş riskleri çerçevesinde uygulanması ERET ile iklim değişikliği de dahil çevresel risklerin değerlendirilmesi İklim riski duyarlılığını izlemek açısından Yönetim Kurulu onaylı yoğunlaşma limitlerinin ve risk iştahı seviyelerinin tesis edilmesi	İklim risklerinin Banka'nın kredi portföyü üzerindeki etkisini değerlendirmek için iyi uygulamalar çerçevesinde farklı stres testleri ve senaryo analizlerinin geliştirilerek uygulanması Değişen iklim koşullarına ve gelişen iyi uygulamalara uyum sağlamak için Banka'nın iklim riski yönetim çerçevesinin düzenli olarak gözden geçirilmesi ve güncellenmesi İklim riski duyarlılığının izlenmesi için ilave limit ve metriklerin geliştirilmesi ve buna bağlı olarak risk iştahı seviyelerinin belirlenmesi	Yüksek
	Piyasa	Hisse senetleri, sabit getirili menkuller ve emtialarda yaşanabilecek volatilitelerin Banka'nın ilgili ürünlerden elde ettiği gelire olumsuz etki yapabilmesi	Alım-Satım portföyünün, içsel olarak riske maruz değer (VaR) modeli kullanılarak izlenmesi, elde edilen sonuçların tutarlılığının geriye dönük testlerle (backtesting) düzenli olarak ölçülmesi ve bu sayede piyasa gözlemlerini etkileyen herhangi bir örtülü iklim riskinin dikkate alınması	Banka'nın piyasa risk iştahı oluşturulurken iklim riski faktörlerinin dikkate alınması	Orta
	Likidite	Finansman kaynaklarının azalması ve hem erişilebilirlik hem maliyet açısından etkilenmesi Müşterilerin iklim değişikliği düzenlemelerine uyum ve fiziksel olaylar sebebiyle beklenmeyen fonlama ihtiyaçlarında artış Banka nakit akışlarında vade uyumsuzluğu ve likidite açığı durumlarının yaşanması Varlıkların piyasa likiditesinde yaşanabilecek değişimler ve yüksek volatilitate sonucunda likidite tamponlarının erimesi, net nakit çıkışlarının artması	Stres senaryoları dahilinde artan net nakit çıkışları ve piyasa likiditesine bağlı olarak Banka'nın likidite tamponunda meydana gelebilecek erime de dikkate alınarak likidite yaşam analizi yapılması	İklim kaynaklı likidite stres senaryolarının çeşitlendirilmesi ve bunların yasal likidite riski rasyolarına etkilerinin analiz edilmesi	Orta

Risk Türleri	Riskler	Etki Alanı	Yönetimi	Aksiyon Planı	Etki Seviyesi
Finansal Olmayan Riskler	Operasyonel	Banka'nın iş sürekliliğinin ve müşterilere hizmet sunma kapasitesinin, fiziksel riskler nedeniyle kesintiye uğraması Aşırı hava olaylarının Banka çalışanlarının güvenliğini etkileyebilmesi Mevzuat/politika değişiklikleri ve/veya tüketici/yatırımcı talebindeki değişimler nedeniyle artan işletme maliyetleri	Acil ve Beklenmedik Durum Planı ve İş Sürekliliği Planı oluşturulması, Acil Durum Merkezi ve Ankara Yerleşkesi'nden faaliyetlerin sürdürülmesinin sağlanması Banka varlıklarının yaşanabilecek fiziksel risklere karşı sigortalanması Mevzuat ve iyi uygulama örneklerinin düzenli olarak takip edilmesi	İklim bağlantılı fiziksel risklere karşı operasyonel dayanıklılığın düzenli olarak izlenmesi ve geliştirilmesi İklimle ilgili mevzuat veya düzenlemelerdeki değişikliklerin uyum riski kapsamında Banka uygulamalarına entegrasyonunun sürekli olarak sağlanması	Orta
	Strateji	Yüksek kredi ve operasyonel kayıplar, Banka'nın aktif kalitesinin bozulması, karlılığının düşmesi, sürdürülebilir büyümesinin kesintiye uğraması	Düşük karbonlu ekonomiye geçişle ilgili olarak değişen düzenleyici gereksinimlerin detaylıca değerlendirilmesi, bu gereksinimlere, müşteri taleplerine veya rekabetçi çevreye hızla uyum sağlanması, stratejik karar süreçlerinde iklimle ilgili risklerin dikkate alınması Banka'nın Stratejik Planı oluşturulurken iklim risklerinin dikkate alınması İSEDES raporlamalarında iklim risklerine yer verilmesi Banka stratejisi gözden geçirilirken net sıfır ve SBTi taahhütlerine uyumun dikkate alınması	İklim risklerinin yönetimi için daha detaylı politikalar oluşturulması Net sıfır ve SBTi taahhütlerine uyum sağlayacak şekilde Banka stratejisinin düzenli gözden geçirilmesi Strateji veya risk iştahı ile sınır koyulan sektör, lokasyon veya enstrümanlar için düzenli olarak içsel limitlerin gözden geçirilmesi ve ihtiyaç duyulması halinde yeniden belirlenmesi	Orta
	İtibar	Banka'ya karşı olumsuz algı gelişmesi Fon kaynaklarına erişimin zorlaşması Rekabet avantajının kaybolması Marka imajının zarar görmesi Banka rating notunun düşmesi	İklim değişikliği ile ilgili itibar riski yaratabilecek potansiyele sahip işlemlerin değerlendirilmesi, bu işlemlerin Banka'nın iklim bağlantılı hedefleri ile uyumlu olup olmadığı açısından incelenmesi Entegre Faaliyet Raporu, CDP ve İklim Raporları ile iklim risklerinin yönetiminin beyan edilmesi Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi, İş Sürekliliği Planı oluşturulması, ÇSY Derecelendirme Notu takibi	Mevcut itibar riski yönetimi uygulamalarının şeffaflık ile Banka paydaşlarına beyan edilmesinin sürdürülmesi ÇSY Derecelendirme Notu'nun hedeflenen seviyede tutulması	Orta

4.4 İklim Risklerinin Ölçümü

Banka, iklimle bağlantılı risklere karşı kredi portföyünün dayanıklılığını ölçmek amacıyla ısı haritası ve İRDA skorları ışığında analizler gerçekleştirmektedir.

Kredi tahsis ve portföy izleme çalışmaları başta olmak üzere iklim risklerine maruz sektörler yakından takip edilmekte ve sektör özelinde stres testi çalışmaları yürütülmektedir.

4.4.1 Isı Haritası

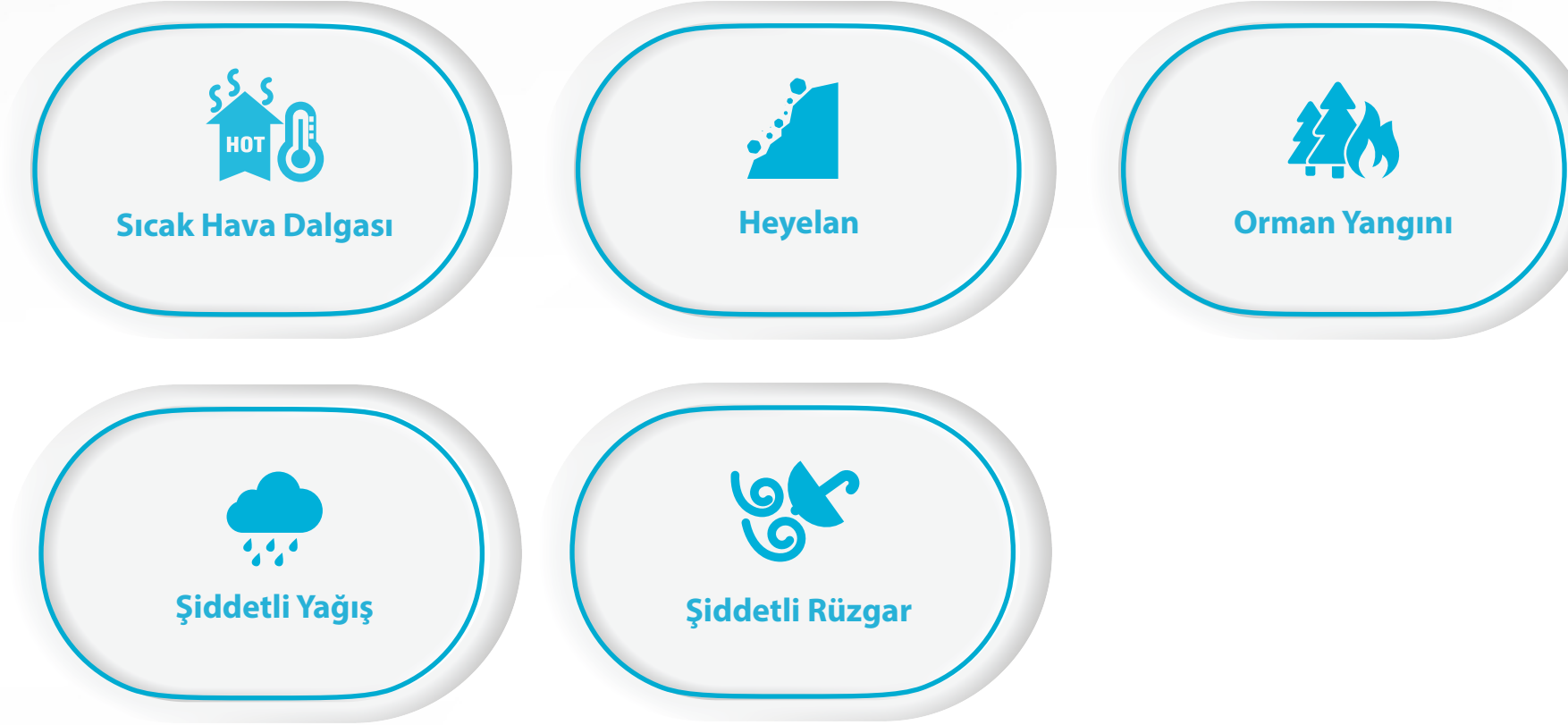
Banka, uluslararası kabul gören iyi uygulama örneklerinden biri olan UNEP FI metodolojisi doğrultusunda 2021 yılında hazırladığı Isı Haritası'nda fiziksel ve geçiş riskleri analizlerini geliştirerek farklılaştırmıştır. Ayrıca yüksek, orta ve düşük olarak belirlenen risk kategorilerini detaylandırarak beş kategori olarak sınıflandırmaya başlamıştır.

Isı Haritası'nda sektörlerin maruz kalabileceği muhtemel fiziksel riskler lokasyondan bağımsız olarak Banka'nın İRDA modeli kullanılarak akut ve kronik olmak üzere 9 farklı iklim tehlikesi için analiz edilmiştir. Geçiş riskleri açısından; sektörlerin karbon yoğunlukları, yüksek emisyonu sebep olmaları nedeniyle karşılaşılabilecekleri maliyetler, yeşil teknolojilere geçiş maliyetleri ve tüketici talebindeki değişikliklerin gelirler üzerindeki olası etkilerinin yanı sıra fırsatlar da değerlendirmeye dahil edilmiştir.

Isı Haritası ile sektörlerin iklim risklerine karşı maruziyetlerinin ölçülmesi, yüksek riskli sektörlerin tespit edilerek izlenmesi ve Banka'nın bu risklere karşı stratejisinin belirlenerek portföyünün dayanıklılığının artırılması amaçlanmaktadır. Isı Haritası'nın sonuçları, İRDA çıktıları ile birlikte, iklim riski yüksek sektörlerde maruziyetin sınırlandırılmasında ve risklerin azaltılmasına yönelik önlemlerin alınmasında önemli rol oynamakta, ilgili sektörlerle yönelik risk iştahının belirlenmesinde de etkili olmaktadır.

Fiziksel Riskler

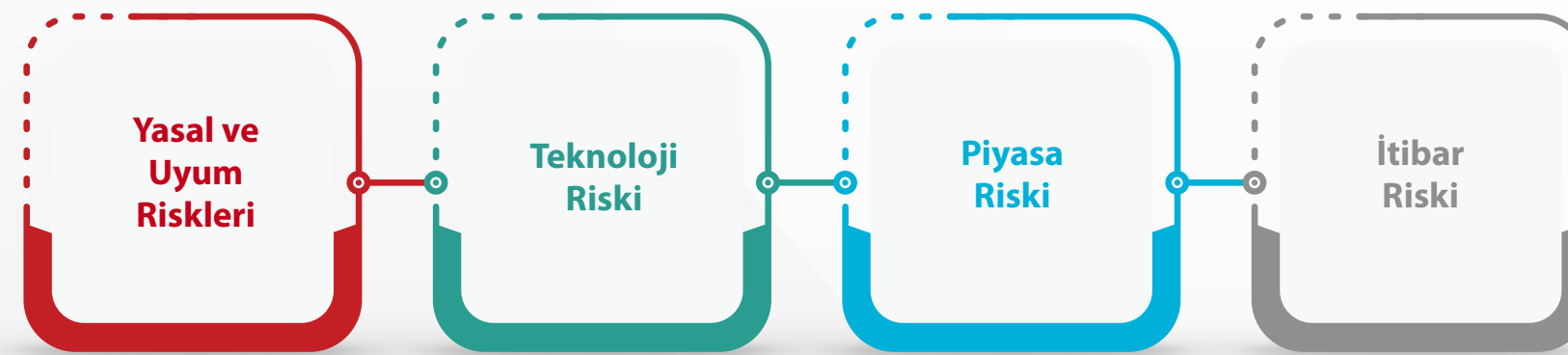
Akut

Kronik

Geçiş Riskleri

Geçiş Riski Faktörleri

SEKTÖR		RİSK DAĞILIMI %	GEÇİŞ RİSKİ	FİZİKSEL RİSK (AKUT)	FİZİKSEL RİSK (KRONİK)
Elektrik Üretimi	RES	%11,1			
	JES	%7,1			
	GES	%5,4			
	HES	%5,1			
	BES	%3,6			
	Yenilenebilir Olmayan	%2,6			
Finansal Kurumsal		%10,6			
Metal ve Makine	Demir - Çelik (EAO)	%5,7			
	Diğer Metal ve Makine	%1,1			
	Alüminyum (İkincil)	%0,5			
Turizm		%7,1			
Kimya		%5,2			
Diğer Hizmetler / Holdingler		%4,3			
Elektik Dağıtım		%4,1			
Doğalgaz Dağıtım		%0,6			
Sağlık		%4,0			
İnşaat/İnşaat Malzemesi	Çimento	%1,8			
	İnşaat/Taahhüt	%0,8			
	Diğer İnşaat Malzemeleri	%0,6			
	Cam-Seramik	%0,03			

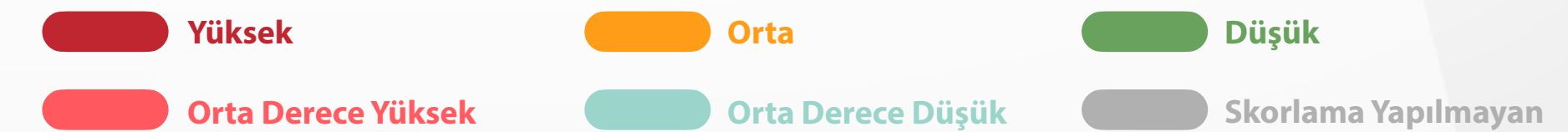
SEKTÖR	RİSK DAĞILIMI (%)	GEÇİŞ RİSKİ	FİZİKSEL RİSK (AKUT)	FİZİKSEL RİSK (KRONİK)
Gıda ve İçecek	%2,8			
Kağıt ve Karton Üretimi	%2,7			
Limancılık	%2,6			
Tekstil	%2,1			
Toptan/Perakende Tic. ve Mağazacılık	%2,0			
Diğer İmalat	%1,7			
Gayrimenkul Geliştirme/Ticari Gayrimenkul	%1,5			
Denizyolu Taşımacılığı	%1,2			
Karayolu Taşımacılığı	%0,1			
Otomotiv Yan Sanayi	%1,0			
Madencilik (Diğer)	%0,9			
Ambalaj	%0,2			
Otomotiv	%0,02			
Tarım ve Hayvancılık	-			

TOPLAM

%100

Not: Risk dağılımında 31.12.2023 tarihli nakdi kredi bakiyeleri dikkate alınmıştır. Donuk Alacaklar hariçtir.

ISI HARİTASI RİSK KATEGORİZASYONU

4.4.1.1 Geçiş Riskleri Isı Haritası

Banka'nın toplam kredi portföyünün %15,7'si orta derecede yüksek, %4,5'i yüksek derecede geçiş riskine sahip sektörlerden oluşmaktadır. Orta derecede yüksek geçiş riskine sahip sektörlerin önemli bir kısmı demir-çelik, kimya ve kağıt/karton üretimi sektörlerinden meydana gelmektedir.

Banka portföyünde halen nakdi riski bulunan tüm demir-çelik sektörü firmaları elektrikli ark ocak (EAO) teknolojiyle üretim yapmaktadır. EAO teknolojisine göre çok daha fazla emisyonu neden olan entegre tesis (Basic Oxygen Furnace - BOF) şeklinde faaliyet gösteren bir firma bulunmamaktadır.

Bununla birlikte, yüksek geçiş riskine sahip sektörler olarak değerlendirilen termik santral, doğalgaz çevrim santrali, demir çelik ve çimento sektörlerine ilişkin detaylı analizler yapılmaktadır. Sektörlerin özellikle mevzuat ve gelişen teknolojiler kapsamında nasıl etkileneceklerine yönelik stres testleri gerçekleştirilmektedir. Portföyün yaklaşık %80'inin düşük ve orta seviyede geçiş riskine maruz olmasının yönetilebilir bir risk düzeyi olduğu değerlendirilmektedir.

Banka, Isı Haritası'nın sonuçlarının işaret ettiği yüksek emisyonu sahip sektörleri yakından izlemekte ve periyodik analizler yapmaktadır. Ayrıca firmaların geçiş riskine karşı maruziyetlerini ve risk azaltımına ilişkin aksiyonlarını yakından takip etmekte, gerek olası emisyon azaltıcı yatırımların finansmanında gerek danışmanlık hizmetlerinde firmalarla iş birliği içerisinde olmaktadır.

TSKB Geçiş Risk Haritası

■ Yüksek ■ Orta Derecede Yüksek ■ Orta ■ Orta Derecede Düşük ■ Düşük ■ Skorum Yapılmayan

Orta Derecede Yüksek Geçiş Riskine Sahip Sektörler

Demir - Çelik
%5,7

Kimya
%5,2

Kağıt/Karton Üretimi
%2,7

Tekstil
%2,1

Karayolu Ulaşım
<%0,1

TOPLAM: %15,7

Yüksek Geçiş Riskine Sahip Sektörler

Yenilenebilir Olmayan Elektrik
%2,6

Çimento
%1,8

TOPLAM: %4,5

Orta Derecede Yüksek
Fiziksel Riske Sahip SektörlerElektrik
Dağıtım
%4,1Gıda ve İçecek
%2,8Kağıt ve
Karton Üretimi
%2,7Yenilenebilir
Olmayan
Elektrik Üretimi
%2,6Tekstil
%2,1Madencilik (Diğer)
<%1

TOPLAM: %15,2

Yüksek Fiziksel Riske Sahip Sektörler

HES
%5,1

TOPLAM: %5,1

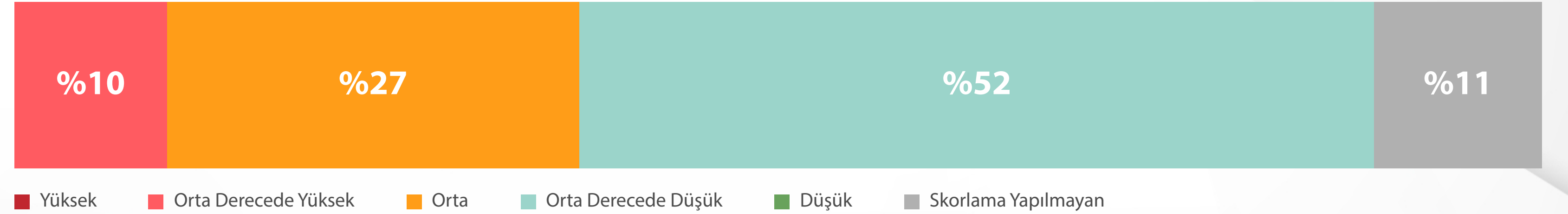
4.4.1.2 Fiziksel Riskler Isı Haritası

Banka'nın toplam kredi portföyünün %15,2'si orta derecede yüksek, %5,1'i yüksek fiziksel riske maruz sektörlerden meydana gelmektedir. Portföyün yaklaşık %80'inin düşük ve orta seviyelerde fiziksel risk kategorisine sahip olması nedeniyle portföy genelindeki fiziksel risklerin yönetilebilir düzeyde olduğu değerlendirilmektedir.

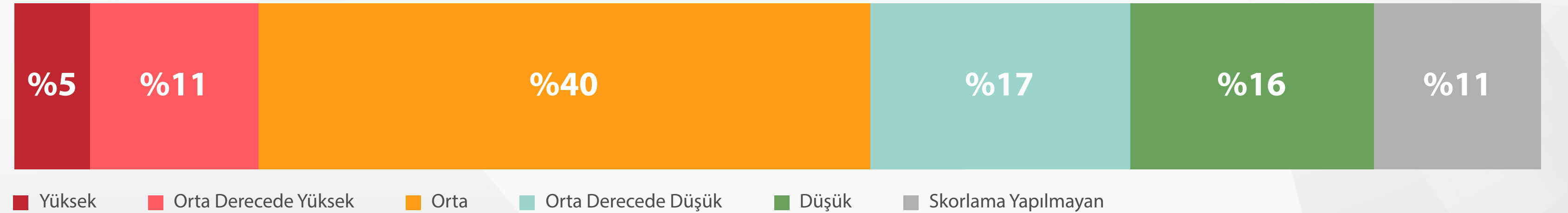
Isı Haritası'nda belirtildiği üzere; kredi portföyündeki sektörler Akut ve Kronik Fiziksel Riskler açısından dağılımı aşağıda sunulmuştur.

Banka, fiziksel riski yüksek sektörlerdeki firmaların bu riskler karşısında almış oldukları uyum önlemlerini belli periyotlarda gözden geçirmekte ve firmaları aksiyon almaları yönünde teşvik etmektedir. Söz konusu risklerin azaltımında, alınan teminatlar ve sigortalar önem taşımaktadır.

Portföydeki Akut Fiziksel Risklerin Dağılımı

Portföydeki Kronik Fiziksel Risklerin Dağılımı

4.4.2 İklim Riskleri Değerlendirme Aracı (İRDA)

Banka, kredi karar süreçlerine iklim risklerinin değerlendirmesini dahil etmek, detaylı analizler yapabilmek ve kalkınma bankacılığı stratejisini desteklemek için İRDA'yı oluşturmuştur. Bu araç ile fiziksel ve geçiş riskleri ayrı ayrı skorlandırılmaktadır. Isı Haritası ile benzer şekilde beş kategoride sınıflanan skorlar; model sonuçlarının üzerine Banka uzmanları tarafından müşterilerin uyum kapasitesi mevcut fiziksel koşulları, aksiyon planları ve stratejilerine göre de değerlendirilerek nihai halini almaktadır.

İRDA'nın geliştirilmesinde Escarus'un yanı sıra iklim ve çevre riskleri alanında uzman akademisyenlerle de iş birliği yapılmıştır. İklim risklerinin kredi tahsis sürecine dahil edilmesi, baştan sona bütüncül olarak değerlendirilmesi ve izlenmesi amacıyla 2021 yılında pilot olarak kullanılmaya başlanan İRDA, geliştirmeler sonrası 2022 yılı itibarıyla devreye alınmıştır. İRDA sonuçları Kredi Değerlendirme Kurulu'nda dikkate alınarak karar alma süreçlerine entegre edilmiş olup iklim kaynaklı risklerin erken aşamada tespiti ile bu risklerin finansal etkilerinin yönetilmesi ve azaltılması hedeflenmektedir.

İklim risklerinin ölçülmesi konusundaki araçlar uluslararası literatürde sürekli olarak gelişen dinamik bir özellik taşımaktadır. TSKB, İRDA metodolojisine katkı sağlayabilecek ilgili uluslararası gelişmeleri ve iyi uygulamaları yakından takip etmektedir.

Kredi Değerlendirme ve Karar Sürecine Entegre Edilen Unsurlar

Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirme Aracı (ERET)

Bilim Temelli Hedeflere Olan Etki

İklim Riskleri Değerlendirme Aracı (İRDA)

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Olan Etki

İRDA Geçiş Riskleri

Geçiş, İRDA UNEP FI metodolojileri ile uyumlu olarak, Banka'nın uzman görüşlerini de içerecek şekilde geçiş risklerini ölçmektedir. Geçiş riskleri için Banka'nın sektör uzmanları tarafından başta iklim değişikliğine duyarlı sektörler olmak üzere, NACE sınıflandırmasında yer alan sektörlerin düşük karbon ekonomisine geçiş sırasında nasıl etkilenebileceklerine dair çıkarımlar oluşturulmuştur.

Değerlendirme yapılırken firmaların iklim risk ve fırsatlarına yönelik farkındalıklarının yanı sıra emisyon azaltımı ve uyum konusundaki çalışmaları ve ileriye dönük yatırım planları da göz önüne alınmaktadır.

Banka, çıkan nihai sonuçları; uygulanabilecek aksiyon planlarını değerlendirmekte ve risk yönetimi süreçlerinin yanı sıra halihazırda hedeflediği net sıfır stratejilerinin uygulanması alanlarında kullanmaktadır.

Ortalama Sıcaklık Artışı

Meteorolojik Kuraklık

Şiddetli Rüzgarlar

Sıcak Hava Dalgaları

Orman Yangınları

Şiddetli Yağışlar ve Sel

Su Stresi

Heyelan

Deniz Seviyesi Yükselmesi

İRDA Fiziksel Riskler

Fiziksel riskler küresel olarak tüm sektörlerin operasyonlarını tehdit etmektedir. Firmaların faaliyet gösterdiği bölgelerin fiziki ve coğrafi şartları iklim tehlikelerine karşı kırılganlıklarında, dolayısıyla riskin büyüklüğünün ölçülmesinde önemli rol oynamaktadır. Fiziksel İRDA, firmaların maruz kalabilecekleri iklim tehlikelerini ve bu maruziyetin vade bazında nasıl değişeceğini, bölgesel ve il bazlı değerlendirmektedir.

Fiziksel İRDA; uluslararası çalışmalardan sıklıkla kullanılan Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) senaryolarından olan RCP 4.5 ve 8.5 senaryoları için 2021-2040 ve 2041-2060 olacak şekilde iki farklı vade ve aşağıda belirtilen 9 farklı iklim tehlikesi dikkate alınarak ülkemizde yer alan tüm iller bazında her sektör için ayrı ayrı değerlendirilmektedir. İRDA'nın fiziksel risk modülünde kullanılan lokasyon bazlı veriler Tarım ve Orman Bakanlığı İklim Su Projesi'nden ve global kaynaklardan (Aqueduct, Copernicus ve NASA tarafından sağlanan veriler) elde edilmiştir. Fiziksel İRDA, iklim tehlikeleri, maruziyet, duyarlılık ve uyum kapasitesine ilişkin faktörlerin birleşimiyle nihai skoru hesaplamaktadır. Böylelikle, Fiziksel İRDA iki iklim senaryosu, iki zaman dilimi, 81 lokasyon, farklı sektörler ve uyum kapasitesi puanlaması ile müşteri ve kredi projelerine granüler değerlendirme yapma fırsatı sunmaktadır. Sonuçlara göre ise firmalardan risk yönetimine ilişkin aksiyon planları talep edilebilmektedir.

Ortaya çıkan araçlar, modeller ve fiziksel risk veri kaynakları düzenli olarak değerlendirilmekte, gerekli hallerde İRDA skortlama modelinde güncellemeler yapılabilmektedir.

Teminat Yoğunlaşma Analizi

Fiziksel riskler, gayrimenkul ipotekleri niteliğindeki teminatların değerini ve kalitesini olumsuz etkileyebilmektedir. Banka bu kapsamda, fiziksel risklerin varlığı ve meydana gelme olasılığı gibi faktörleri dikkate almakta, fiziksel risklerden kaynaklı oluşabilecek kredi riski artışı, değer düşüklükleri ve olası diğer risklerin önüne geçmek amacıyla teminat bazında yoğunlaşma analizleri yapmaktadır. Bu minvalde Banka, teminat alınan bölgenin fiziksel risklere maruziyetini değerlendirmekte ve yoğunlaşma olmamasına özen göstermektedir.

4.4.3 Senaryo Analizleri ve Stres Testleri

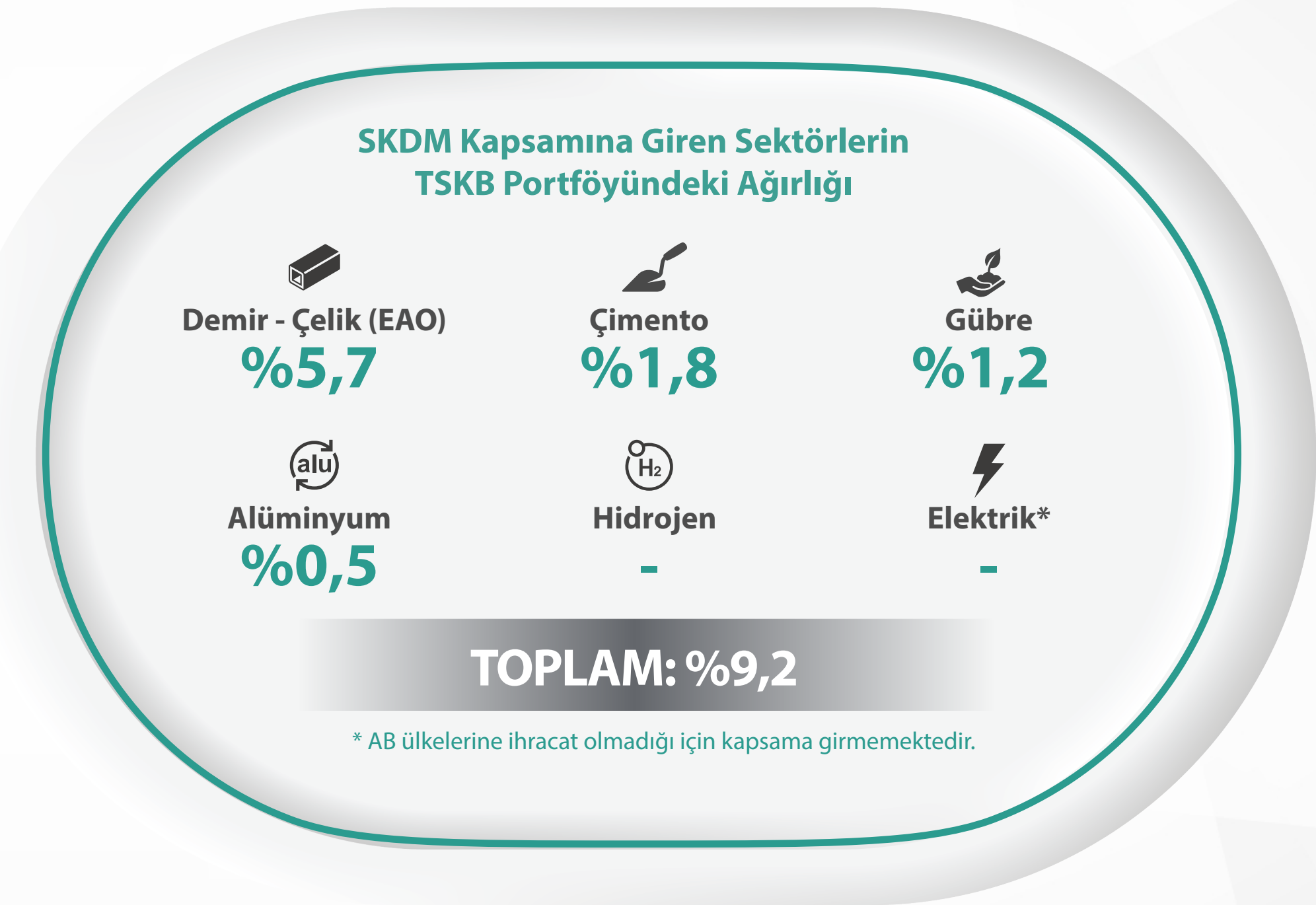
İklim risklerinin Banka bilançosu üzerindeki etkileri, ulusal ve uluslararası iyi uygulamalar gözetilerek analiz edilmektedir.

Banka, BDDK tarafından SKDM uygulaması kapsamındaki 5 sektöre yönelik (çimento, elektrik, gübre, demir-çelik ve alüminyum) gerçekleştirilen etki analizi çalışmasında yer almıştır. Bu çalışmada 2026 yılından itibaren finansal sonuçlar doğuracak şekilde uygulamaya girecek olan SKDM'nin Türk bankacılık sektörü kredi portföyü üzerindeki olası etkileri analiz edilmiştir. BDDK tarafından açıklanan sonuçlara göre, bankacılık sektörü üzerinde SKDM'nin etkisinin ilk aşamada sınırlı düzeyde kalacağı öngörülmekle birlikte toplam kredi büyüklüğü ve toplam ihracat içindeki yüksek AB payı nedeniyle demir-çelik sektörünün SKDM'den diğer sektörlerle göre daha fazla etkileneceği görülmüştür. Bu sonuçların orta-uzun vadede ilave yasal düzenlemelerin devreye girmesiyle değişmesi mümkündür. Söz konusu çalışmada en büyük zorluklardan birisinin emisyon verisinin toplanması olduğunun da altı çizilmiştir. Ülkemizde emisyon başta olmak üzere iklim risklerinin analizine ilişkin veri kalitesinin ve kapsamının genişlemesi senaryo çalışmaları açısından önem taşımaktadır.

Banka, ayrıca gelecek dönemde iklim riskleri kapsamında oluşabilecek riskleri erkenden tespit etmek ve küresel iklim senaryolarının ana varsayımlarını kullanarak geçiş risklerine karşı müşterilerin finansal dayanıklılığını ölçmek amacıyla sektörel bazda senaryo analizleri ve stres testleri uygulamaktadır. Bu kapsamda, BDDK'nın yukarıda bahsedilen etki analizinin yanı sıra firma bazında veriler kullanılarak bir sonraki başlıkta anlatılan SKDM ve ETS temelli senaryo analizleri yapılmış ve kredi portföyüne stres testi uygulanmıştır. Önümüzdeki dönemlerde global ve yurt içinde beklenen gelişmeler ışığında stres testi ve senaryo analizleri geliştirilecektir.

4.4.3.1 TSKB SKDM - ETS Etki Analizi

TSKB, portföyündeki yüksek emisyonlu sektörlerle yönelik periyodik olarak analizler gerçekleştirmektedir. Banka'nın portföyünde bulunan ve SKDM'den etkilenecek sektörler aşağıdaki tabloda belirtildiği üzere demir-çelik, çimento ve gübre sektörleridir.

Ulusal ETS odağında henüz işleyiş belli olmamakla birlikte yüksek emisyon yoğunlukları göz önüne alındığında demir-çelik ve çimento başta olmak üzere kimya, tekstil, karayolu taşımacılığı gibi endüstrilerin de uygulamaya dahil edilmesi beklenmektedir.

Banka tarafından SKDM'nin kredi portföyü üzerindeki potansiyel etkilerinin ölçülmesi ve ilgili sektörlerdeki müşterilerin kredi borç ödeme kabiliyetlerinin analiz edilmesi için stres testi yapılmıştır. İlgili çalışmada iki ayrı karbon fiyatı senaryosu uygulanarak firmaların mevcut finansal durumları, emisyon miktarları ve içsel derecelendirme notları baz alınmıştır.

Demir - Çelik Sektörü SKDM - ETS Vaka Analizi

Türkiye, 2021 yılında 40,4 milyon ton ham çelik üretimi ile tarihinin en yüksek üretim miktarına ulaşarak üretim rekoru elde etmiş ve Avrupa'da birinci sıraya yükselmiştir. 2022 yılında ise gerileyen üretim miktarı sonucu, 36,8 milyon ton üretimi ile Türkiye, Avrupa'da ilk sırada yer alan Almanya'nın ardından ikinci sıraya yerleşmiştir. Türkiye'nin toplam ihracatının yaklaşık %9-10'unu demir-çelik sektörü gerçekleştirmektedir.

Türkiye'de demir-çelik sektöründe üretim entegre tesisler (demir cevherinden ham demir ve daha sonra ham demirden çelik üretimi) ve elektrikli ark ocakları (ağırlıklı olarak hurdadan çelik üretimi) olarak iki ana kategoride yapılmaktadır. Çelik üretiminin yaklaşık %70'i elektrikli ark ocaklarında gerçekleşmektedir. Türkiye'de çelik üretiminin büyük oranda elektrikli ark ocakları ile yapılması ve hammadde olarak çoğunlukla hurda malzeme kullanılması; karbon yoğunluğu açısından yerli üretim yapan firmaların Avrupa dışı rakiplerine kıyasla avantajlı bir konumda olması sonucunu doğurmaktadır.

Demir-çelik sektörünün genel olarak yoğun karbon yükü nedeniyle SKDM ve ETS uygulamalarından önemli düzeyde etkilenmesi beklenmektedir. TSKB'nin demir-çelik portföyündeki firmalar SKDM açısından incelendiğinde; ilgili firmaların AB'ye yaptıkları ihracatın orta düzeyde olmasına karşın üretimlerin hurda malzeme ile elektrikli ark ocaklarında yapılması sebebiyle karbon fiyatlandırma mekanizmalarından yüksek oranda etkilenmeleri beklenmemektedir.

Firma bazında yapılan detaylı etki analizinde, SKDM ve ETS düzenlemeleri sonrasında firmaların EBITDA marjlarında ve fon yaratım seviyelerinde önemli bir gerileme olmayacağı hesaplanmıştır. Bu sonuçta firmaların emisyon yoğunluklarının görece düşük olmasının yanı sıra halihazırda tatminkar seviyede nakit yaratımı ve borç-özkaynak yapısı ile faaliyet göstermeleri etkili olmuştur. Stres testi ile iki ayrı karbon fiyatı senaryosu baz alınarak hesaplanan etkinin düşük ve riskin yönetilebilir seviyede olduğu değerlendirilmiştir.

Demir-çelik sektörü için doğrudan emisyonlarının yanında Türkiye'de elektrik üretimindeki yoğun fosil yakıt kaynaklı üretim payı nedeniyle yüksek olan Kapsam 2 emisyonları da yönetilmesi gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Sektörde; mevcut durumda yüksek maliyetli bir teknoloji olmakla birlikte çelik üretim sürecinde hem hammadde hem de yakıt olarak kullanılma potansiyeli olan hidrojen teknolojisi orta ve uzun vadede kullanılmak üzere çalışılmaktadır. Tesislerdeki enerji verimliliği yatırımlarının yanı sıra sektördeki oyuncuların elektrik tüketiminden kaynaklı emisyonlarını azaltmak için iç tüketime yönelik yenilenebilir enerji yatırımlarına da yönelmeleri beklenmektedir.

Çimento Sektörü SKDM - ETS Vaka Analizi

2022 yılında Türkiye, 1,66 milyar ABD Doları ihracat değeriyle dünyada ikinci büyük çimento ihracatçısı ülke olmuştur. Türkiye çimento üretiminin yaklaşık olarak %24'ünü ihraç etmekte ve toplam ihracatın %25'ini ABD'ye, %13'ünü ise AB'ye gerçekleştirmektedir.

Hem sektördeki üretim süreci hem başta kömür olmak üzere fosil yakıtların kullanımından kaynaklanan karbon emisyonları sebebiyle, çimento üretimi küresel karbon emisyonlarının yaklaşık %8'ini (2,8 Gton/y) oluşturmakta ve sektör bu oranla en büyük endüstriyel karbon yayıcısı konumunda yer almaktadır.

Türkiye'nin toplam CO₂ emisyonunun yaklaşık %13,9'u çimento sektöründen kaynaklanmaktadır. Çimento sektörünün emisyon yoğun bir sektör olması nedeniyle ETS ve SKDM uygulamalarından etkilenmesi beklenmekle birlikte AB'ye olan ihracatın ortalama %10-%13 gibi düşük seviyelerde olması söz konusu etkiyi azaltıcı bir gösterge olarak ön plana çıkmaktadır.

TSKB'nin kredi portföyünde yer alan çimento firmalarının SKDM ve ETS uygulamaları finansal tablolarını içeren bir etki analiz çalışması gerçekleştirilmiştir. Banka kredi portföyündeki firmalar için yapılan stres testinde, SKDM sonrasında AB'ne görece düşük seviyede ihracat yapılmasına bağlı olarak etkinin sınırlı kalacağı ve EBITDA marjlarında ve fon yaratımlarında önemli bir gerileme olmayacağı hesaplanmıştır. Ancak Ulusal ETS'nin de devreye girmesi durumunda sektörün katlanacağı karbon maliyetinin önemli derecede artacağı hesaplanmaktadır. Bu senaryoda, söz konusu karbon maliyetindeki artışın firmaların içsel derecelendirme notlarında 1-2 kademe düşüşlere neden olabileceği öngörülmekle birlikte firmaların stres testi sonrasında hesaplanan içsel derecelendirme notları ve kredibiliteleri dikkate alındığında oluşacak ilave riskin yönetilebilir düzeyde olduğu değerlendirilmektedir. Firmaların karbon maliyetlerini düşürmek için alacakları önlemler ve yapacakları yatırımlar söz konusu etkiyi azaltabilecek olup bu yatırımların mali durumları dikkate alındığında makul borç-öz kaynak dengesi ile finanse edilebileceği düşünülmektedir.

Çimento firmalarının; emisyon yoğunluklarını azaltmak için proses ve enerji verimliliği, yenilenebilir enerji kurulumu, üretimdeki klinker kullanım oranının azaltılması, alternatif hammadde arayışı ve düşük emisyonlu yakıt kullanma gibi önlemleri hayata geçirmeleri ve bu alanlarda yatırım yapmaları beklenmektedir. Ayrıca çimento sektöründe karbon yakalama, kullanma ve depolama (Carbon Capture Usage and Storage – "CCUS") gibi teknolojilerin, gelişmelerine paralel olarak orta-uzun vadede emisyonların azaltılmasında önemli bir araç olabileceği değerlendirilmektedir.

5

Ölçüt ve Hedefler

Ölçüt ve Hedefler

TSKB sürdürülebilirlik ve iklim finansmanı alanlarında Türkiye'deki öncü rolüne paralel olacak şekilde iklim değişikliği etkilerini ölçme ve azaltma eylemlerini Banka iş süreçlerine entegre etmiştir. Bu bağlamda, 2021 yılında karbon yoğun sektörlerdeki kredilendirme faaliyetleri kaynaklı emisyonlarını ölçme ile çalışmaya başlayan TSKB, 2022 yılında UNEP FI tarafından kurulan Net-Sıfır Bankacılık Birliği'nin imzacısı olarak kredi ve yatırım portföyünü 2050 yılına kadar sıfır emisyon hedefleriyle uyumlu hale getirmeyi taahhüt etmiştir.

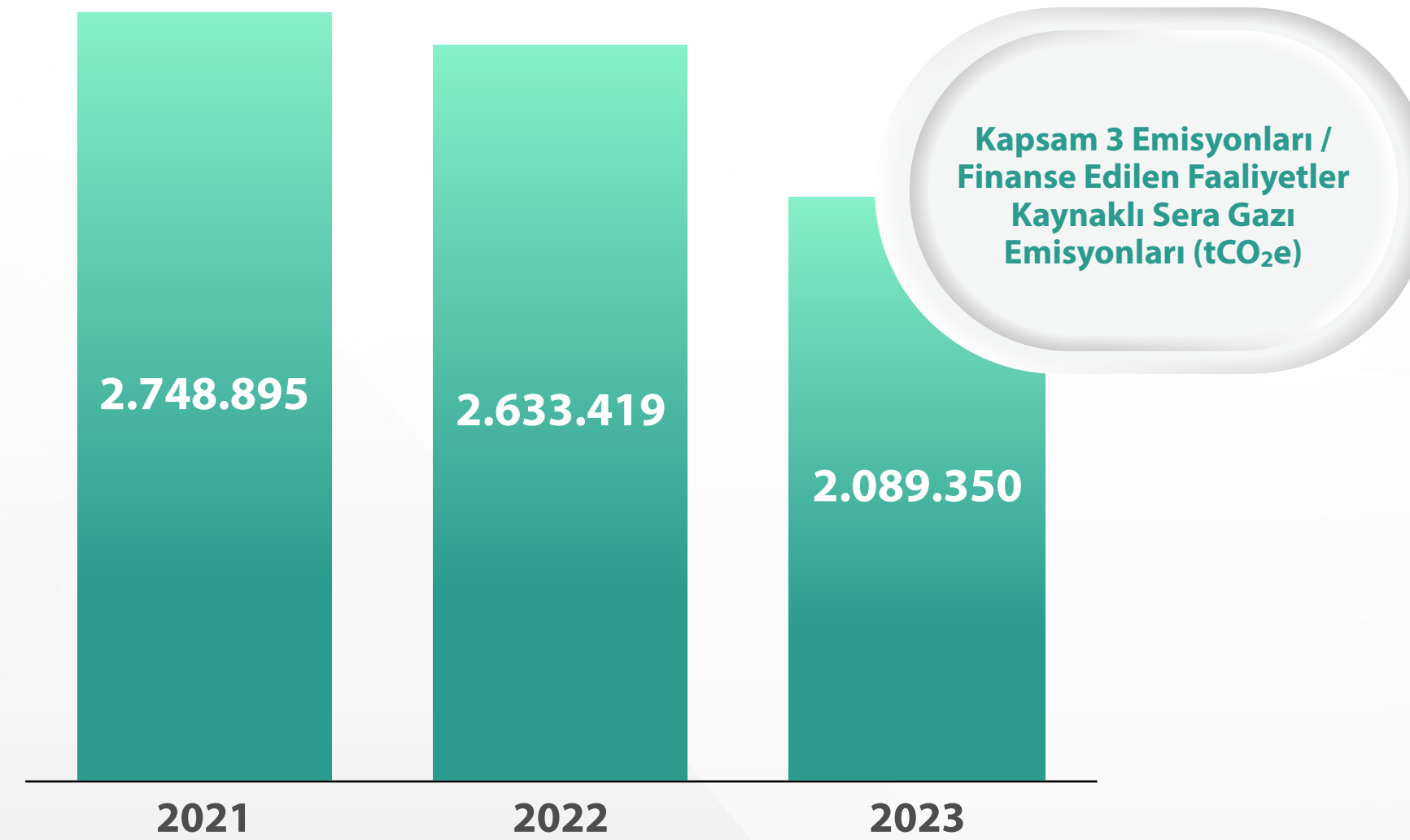
Net sıfır emisyon hedeflerine ulaşmak için eylem planlarına odaklanan TSKB, bu yolda dünyada bilinirliği en yüksek kurumlardan olan SBTi ile iş birliği yapmış ve SBTi kılavuzlarını takip ederek yakın dönem bilim temelli (Near-Term Science Based Targets) Kapsam 1, 2 ve 3 hedeflerini oluşturmuştur. Seçilen baz yıl 2021 itibarıyla Banka'nın toplam aktiflerinin %53'üne denk gelen, kredi ve yatırım portföyünün %70'ini kapsayan Kapsam 3 hedefleri 2023 yılı Temmuz ayında SBTi tarafından onaylanmıştır. TSKB'nin net sıfır emisyon hedefine ulaşmak için yakın dönem yol haritası Yönetim Kurulu onayı ile belirlenmiştir.

TSKB iklim stratejisinin belirlenmesinde, uluslararası politika, standart ve mevzuatları kendine kılavuz edinmenin yanı sıra, Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınmasının desteklenmesi misyonundan hareketle, ülke politikaları çerçevesinde yayınlanmış Ulusal Katkı Beyanları, İklim Değişikliği Eylem Planları, İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve sektörel gelişmeleri de çalışmalarına yansıtmaktadır. Bu bağlamda TSKB, özellikle karbon yoğun sektörlerin hedeflerinin oluşturulmasında ülkenin katkı beyanının sektörler özelinde detaylandırılmasını yakın mercek ile takip edilmektedir.

5.1 Yakın Dönem Bilim Temelli Hedefler

Finansal sektör için bilim temelli hedefler kılavuzunun 2020 yılı Ekim ayında SBTi tarafından yayınlanmasının ardından TSKB, portföyünün karbon yoğun sektörlerdeki emisyonlarının hesaplanması, SBTi kılavuz ve hedef koyma araçlarının incelenmesi ve hedeflere ulaşmak için aksiyon planlarının belirlenmesi konularına odaklanmıştır.

Dolaylı emisyonlar kapsamında Banka, 2021 yılında kömür ve doğal gaz yakıtlı termik santraller ile demir-çelik ve çimento üretim tesislerine sağlanan finansmanı dikkate alınarak kredi portföyünün %7,5'ine denk gelen emisyon bilgisini Entegre Faaliyet Raporu ve İklim Riskleri Raporu'nda kamuoyu ile paylaşmıştır. 2022 yılında portföy emisyonları hesaplama çalışmalarına alüminyum sektörünü de dahil ederek devam eden TSKB, bu konuda iletişimde olduğu müşteri portföyünü artırmış ve portföyünün %8,4'ünü oluşturan kredi faaliyeti sebebiyle oluşan emisyonlarını hesaplamıştır. 2023 yılında ise hesaplamalar portföyün %15'ini kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Bu hesaplamalarda SBTi tarafından tavsiye edilen Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) metodolojisi, AB tarafından yayınlanan sektörel referanslar, müşterilerden temin edilen gerçekleşen emisyon ve tüketim verileri kullanılmıştır.

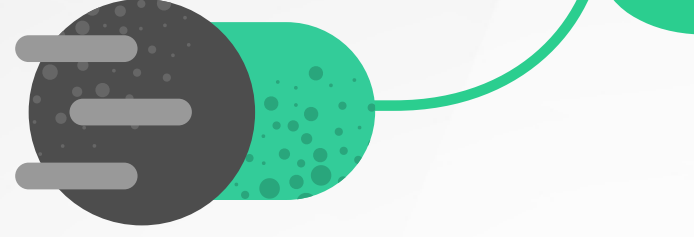

Karbon yoğun sektörlerde yapılan hesaplamaların ardından kredilendirme ve yatırım portföyü kaynaklı emisyonlarının hesaplanması ve bu emisyonların bilim temelli hedeflerle ne kadar ve nasıl azaltılacağı konusunu gündemine alan TSKB, bu alanda Banka içinde birçok departman ve üst yönetim görüşmesi ile sürecin tasarımı gerçekleştirmiştir. Hedeflerini SBTi kılavuzlarına göre belirleyen TSKB, 2030 yılından daha uzun vadeli hedeflerini NZBA kılavuzu doğrultusunda 2030 yılı ara dönem olacak şekilde 2 aşamalı olarak kurgulamıştır. 2022 yılında SBTi ile görüşme sürecini başlatarak hedeflerin oluşturulması sürecini karşılıklı müzakere ile ilerletmiş ve 2023 Temmuz ayında hedeflerini onaylatarak yol haritasını belirlemiştir. Söz konusu hedefler Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır.

TSKB SBTi ONAYLI BİLİM
TEMELLİ HEDEFLERİ

Hedef Kodu	Kapsam / Varlık Sınıfı	Baz Yıl Portföy Oranı	Metrik	Hedef	Zaman Dilimi	Hedef Senaryo	Baz Yıl Gerçekleşme	Metod	2023 Yılı Ara Takip Hedefi
ABS1	Kapsam 1 / Operasyonel Faaliyetler	-	tCO ₂ e	Kapsam 1 sera gazı emisyonlarının 2021 baz yılından 2035'e kadar %63 oranında azaltılması	2021 - 2035	SBTi 1,5°C Senaryosu	449	Mutlak Azaltım Yaklaşımı	-
RE1	Kapsam 2 / Operasyonel Faaliyetler	-	%	2030 yılına kadar elektrik enerjisinin %100'ünü yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanması	2021 - 2030	SBTi 1,5°C Senaryosu	100	Yenilenebilir Enerji	-
INT1	Kapsam 3 / Elektrik Üretimi Proje Finansmanı	%27	tCO ₂ e/MWh	Elektrik üretimi proje finansmanı portföyünden kaynaklanan sera gazı emisyonlarının 2035 yılına kadar 2021 baz yılına göre kWh başına %85,6 oranında azaltılması	2021 - 2035	SBTi 1,5°C Senaryosu	0,228	Sektörel Dekarbonizasyon Yaklaşımı	2030 yılına kadar %73,6 oranında azaltmak
INT2	Kapsam 3 / Ticari Gayrimenkul Proje Finansmanı	%1,9	tCO ₂ eq/m ²	Kurumsal kredi portföyünde bulunan ticari gayrimenkul sektöründen kaynaklanan sera gazı emisyonlarının 2035'e kadar 2021 baz yılına göre metrekare başına %71 oranında azaltılması	2021 - 2035	IEA ETP B2DS	0,210	Sektörel Dekarbonizasyon Yaklaşımı	2030 yılına kadar %53 oranında azaltmak
INT3	Kapsam 3 / Elektrik Üretimi Kurumsal Krediler	%3	tCO ₂ 'e /MWh	Kurumsal kredi portföyünde yer alan elektrik üretim sektöründen kaynaklanan sera gazı emisyonlarının 2035'e kadar 2021 baz yılına göre kWh başına %85,7 oranında azaltılması	2021 - 2035	SBTi 1,5°C Senaryosu	0,838	Sektörel Dekarbonizasyon Yaklaşımı	2030 yılına kadar %73,7 oranında azaltmak
PR1	Kapsam 3 / Uzun Vadeli Kurumsal Krediler	%30	°C	Diğer uzun vadeli kurumsal krediler portföyünün baz yıl 2021'deki Kapsam 1+2 portföy sıcaklık skoru olan 3,2°C'den 2027'ye kadar 2,74°C'ye; Kapsam 1+2+3 portföy sıcaklığı skorunun ise 3,2°C'den 2,82°C'ye getirilmesi	2021 - 2027	SBTi Well Below 2°C Senaryosu	3,20 3.20	Sıcaklık Değerlendirmesi	-
PR2	Kapsam 3 / Özel Sektör Tahvilleri	%0,31	°C	Özel sektör tahvilleri portföyünün baz yıl 2021'deki Kapsam 1+2 portföy sıcaklık skoru olan 2,57°C'den 2027'ye kadar 2,31°C'ye; Kapsam 1+2+3 portföy sıcaklığı skorunun ise 2,86°C'den 2027'ye kadar 2,59°C'ye getirilmesi	2021 - 2027	SBTi Well Below 2°C Senaryosu	2,57 2,86	Sıcaklık Değerlendirmesi	-

Elektrik Üretimi

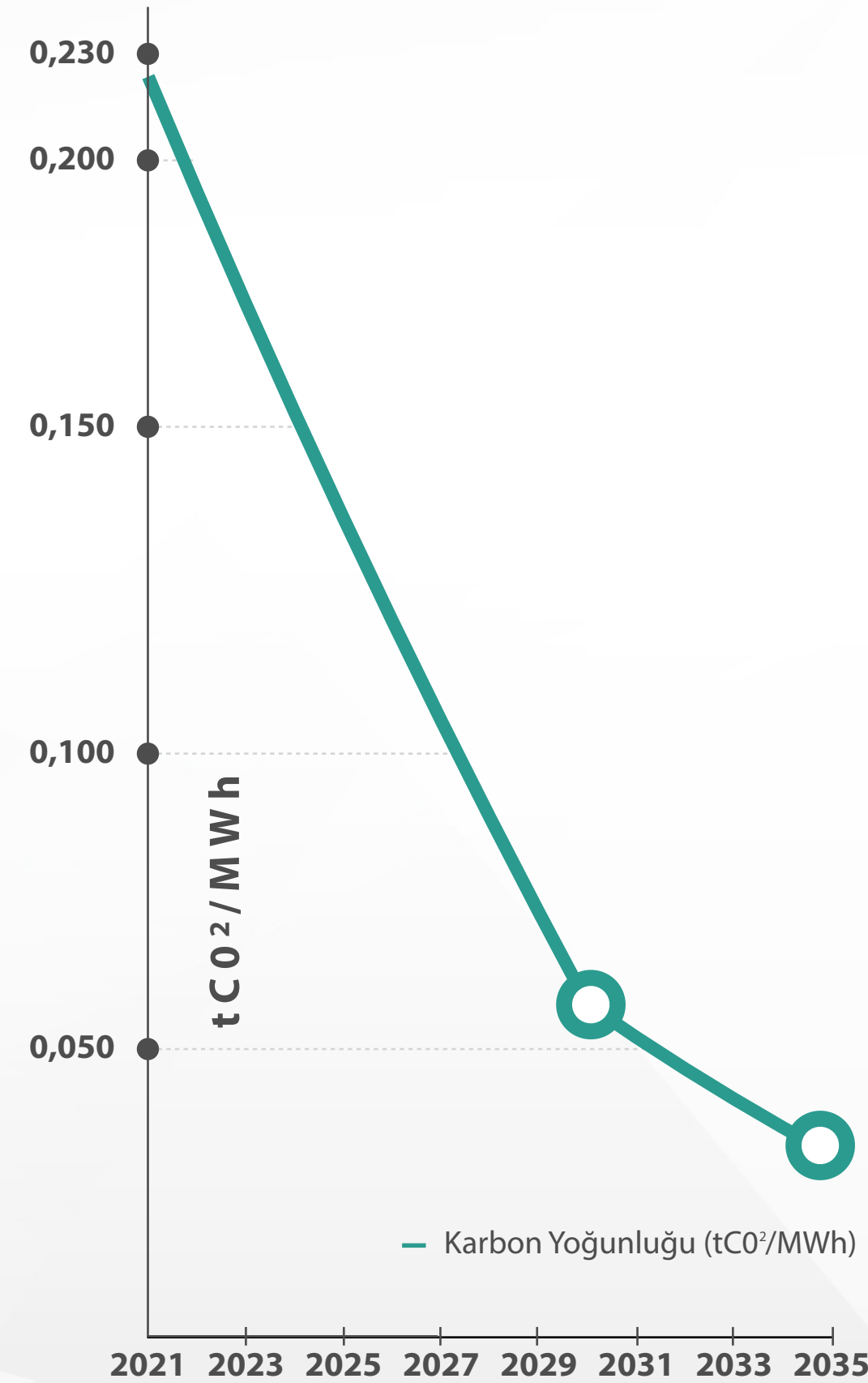

Proje Finansmanı

Kredilendirme faaliyetlerini iklim finansmanı ekseninde gerçekleştiren TSKB'de elektrik üretimi, 2022 yıl sonu kredi portföyü içerisinde %39 ile en büyük paya sahip varlık sınıfıdır. Bu portföyün %91'i yenilenebilir enerji projelerinden oluşmaktadır. TSKB, karbon yoğun sektörler arasında yer alan yenilenebilir olmayan enerji üretim tesisleri sebebiyle oluşan ilgili varlık sınıfı elektrik yoğunluğunu hesaplamış ve bilim temelli hedefini ortaya koymuştur. Hedef, SBTi'nin sanayi öncesi döneme göre iklim değişikliğinin 1,5°C ile sınırlandırması senaryosuna göre oluşturulmuştur.

Banka portföyündeki proje finansmanı yenilenebilir enerji yatırımlarının yüksek olması TSKB'yi 2021 baz yılında SBTi tarafından ortaya konan sektör ortalamasının altında konumlandırmıştır. TSKB yenilenebilir enerji temalı kredilerini, 2000'li yılları başından beri Türkiye özel sektör firmaları ile buluşturmayı başarmış, bu konudaki performansını arttırmayı stratejisine entegre etmiştir.

TSKB'nin 2030 yılı için %73,6 ve 2035 yılı için %85,6 olarak kurguladığı hedeflerine ulaşmak için yol haritası, yenilenebilir enerji finansmanına devam etme yaklaşımına dayanmaktadır ve Banka'nın 2021 yılında verdiği yeni kurulacak kömür yakıtlı termik santral ve kömür madenciliği yatırımlarını finanse etmeme yönündeki taahhüdü de bu kapsamda önemli bir bileşendir. TSKB 2024 yılı Ocak ayında güncellediği ilgili politikasında 2035 yılı sonuna kadar kömür finansmanından çıkacağını da beyan etmiştir.

TSKB, NZBA ve SBTi kuruluşları nezdinde verdiği taahhütler doğrultusunda 2035 yıl sonuna kadar kömür finansmanını sonlandırmayı taahhüt etmiştir.

Bu kapsamda Banka'nın güncellenen İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum Politikası'na göre:

Yeni kurulacak veya kapasite artışına yönelik kömür yakıtlı termik santral yatırımları finanse edilmeyecektir

Yeni kurulacak veya kapasite artışına yönelik elektrik üretim amaçlı kömür madenciliği yatırımları finanse edilmeyecektir

Kömür faaliyetlerinin finansmanından 2035 yıl sonuna kadar çıkılacaktır
(Donuk alacaklar hariç olmak üzere)

Elektrik Üretimi

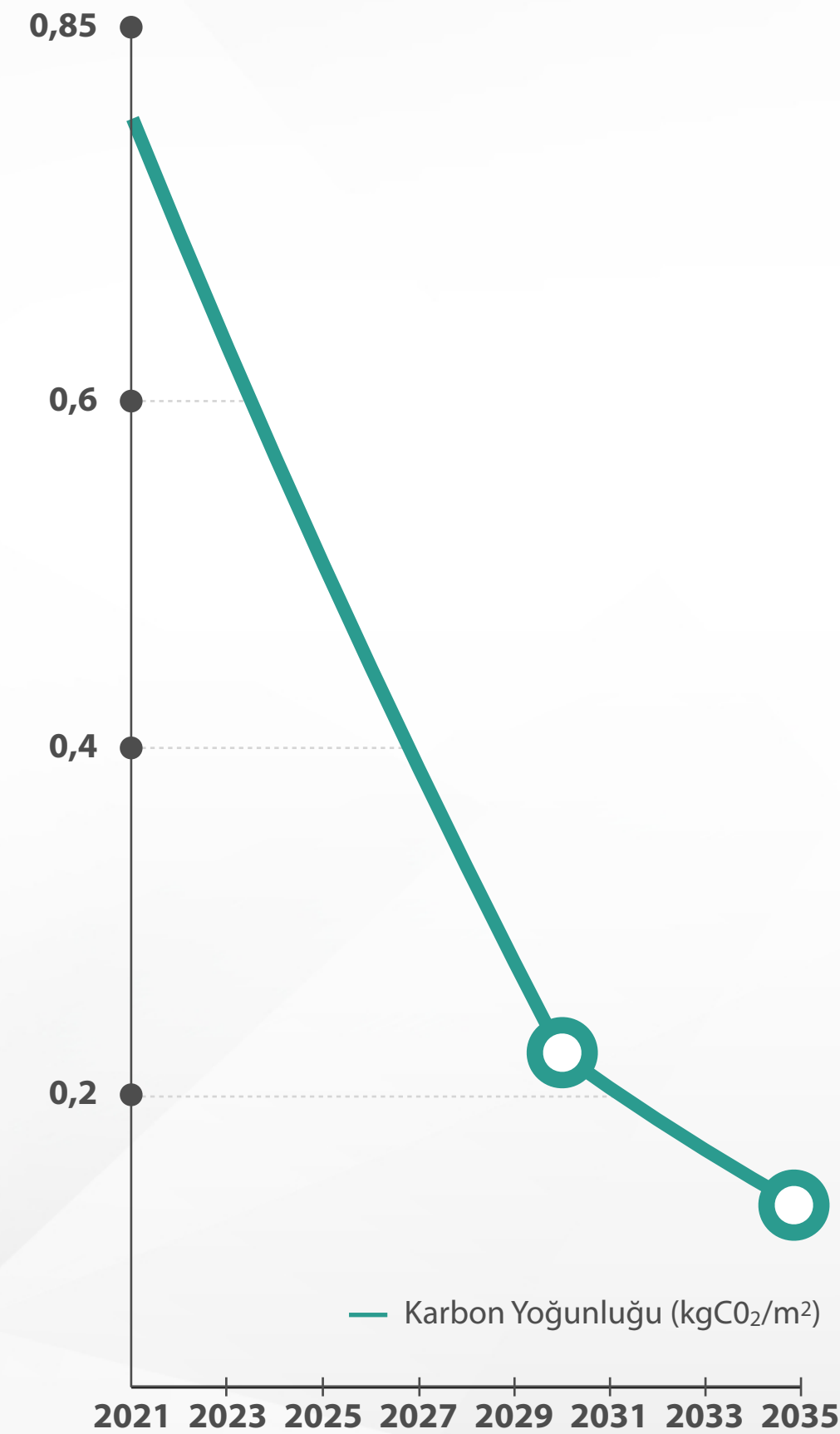
Kurumsal Kredi

TSKB, yenilenebilir olmayan enerji üretim tesislerine rehabilitasyon yatırımı ve/veya çevre yatırımı amacıyla kurumsal kredi sağlayarak ülke elektrik üretimini daha temiz teknoloji kullanılacak şekilde desteklemektedir.

Bu alanda da bilim temelli hedeflerini çalışan TSKB, önümüzdeki dönemde bu tesislerin emisyon yoğunluklarını düşürmek üzere müşteriler ile görüşmeye devam etmeyi planlamaktadır.

Bu varlık sınıfının emisyon yoğunluğunun 2035 yılında %85,7, 2030 yılında %73,7 azaltılması hedefi çerçevesinde önümüzdeki süreçte yeni firmaların seçiminde firmaların dekarbonizasyon planları ve sürdürülebilirlik uygulamaları dikkate alınarak hedef performansı yönetilecektir.

Ayrıca hedefe ulaşmak için ülkemiz elektrik üretim sektörü senaryoları da takip edilecek ve kurumsal krediler ilgili yatırımlara yönlendirilecektir.

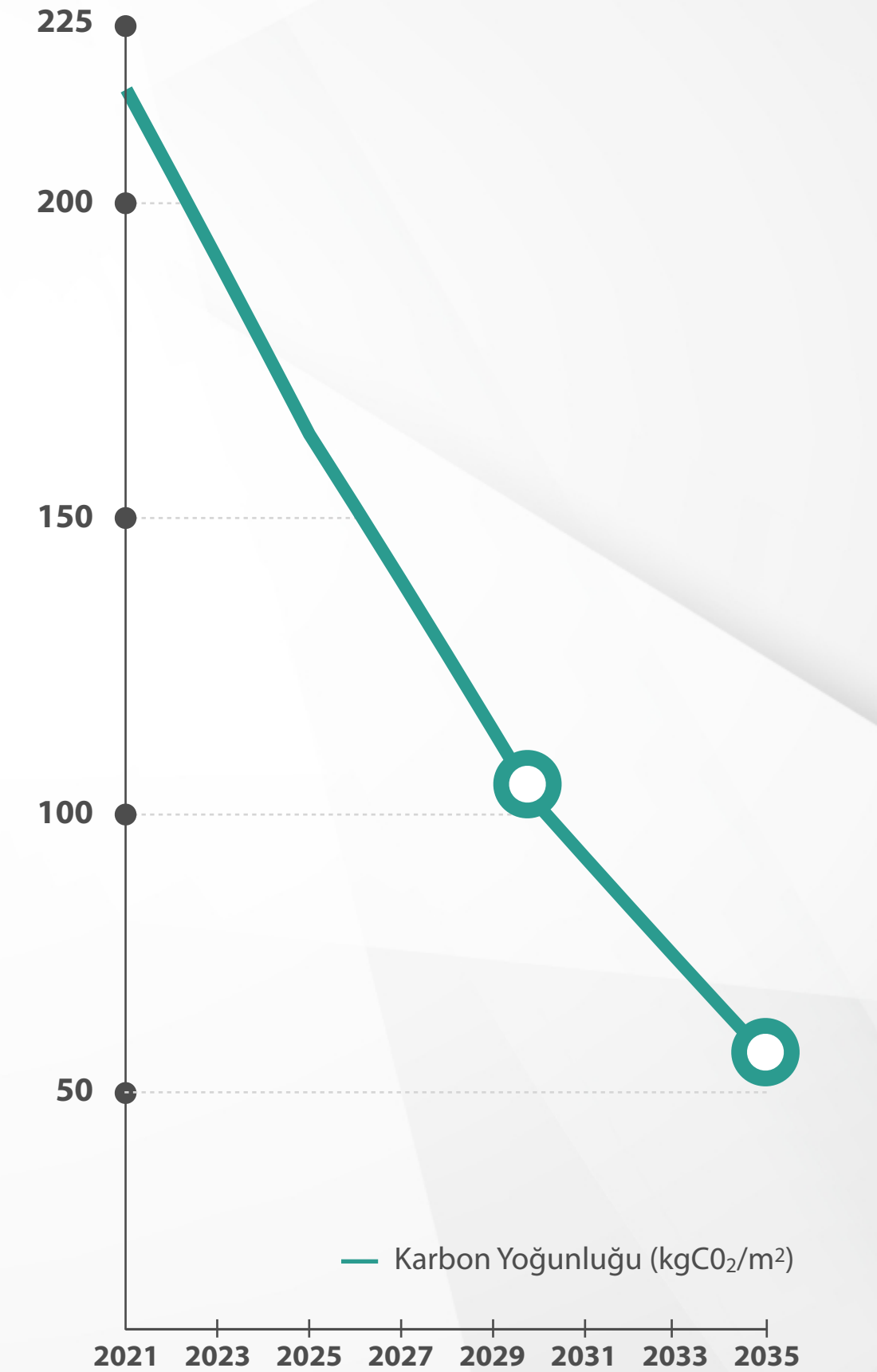
Ticari Gayrimenkul

Kurumsal Kredi

Binalar, inşaat dönemi faaliyetlerinden ve ısıtma-soğutma ve aydınlatma gibi ihtiyaçları karşılamak üzere işletme dönemlerinde kullandıkları enerjiden dolayı küresel enerji tüketiminin ve emisyonların 1/3'ünden sorumludurlar. TSKB de ofis binaları, alışveriş merkezleri, depo yatırımları vb. ticari gayrimenkullerin finansmanında yer almaktadır. İlgili varlık sınıfının 2022 yılı sonu itibarıyla portföydeki oranı %1,9'dur.

TSKB, emisyon hesaplama çalışmaları kapsamında portföyünde bu varlık sınıfında Kurumsal Krediler gösteren müşterilerinden edildiği bilgilerle PCAF metodolojisine uygun olarak TSKB payına düşen emisyonları hesaplamıştır. Hesapladığı gayrimenkul yatırım projeleri emisyonlarını IEA ETP B2DS senaryosu ile karşılaştıran TSKB, bu varlık sınıfı emisyonlarını m² başına 2030 yılında %53 ve 2035 yılında %71 azaltma yönünde 2 aşamalı bir hedef belirlemiştir.

İlgili hedefin gerçekleştirilmesi için yeşil bina sertifikalarına yönelen TSKB, önümüzdeki süreçte geleneksel binalara göre enerji verimli inşa edilip işletilen binaların finansmanda yer almayı planlamaktadır. Mevcut durumda gayrimenkul sektörü müşterileri ile yapılan görüşmelerde, finansmana erişim için sektörün düşük karbon ekonomisine geçişine yönelik yapısal dönüşüme ihtiyaç olduğu vurgulanmaktadır.

Diğer Uzun Vadeli Kurumsal Krediler

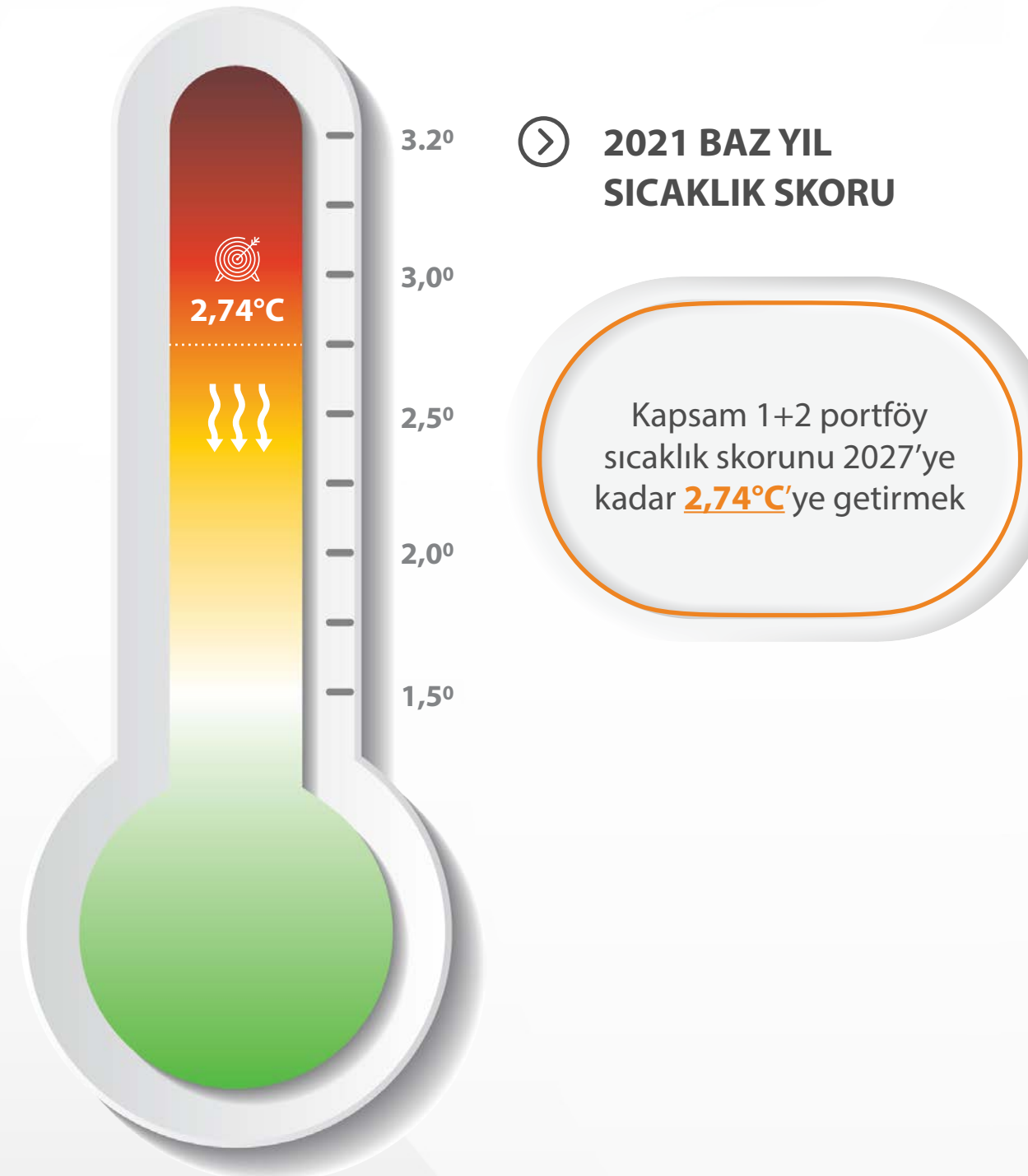
TSKB, iklim finansmanı için stratejisine entegre ettiği yenilenebilir enerji finansmanı gibi sektör spesifik iş geliştirmelerin yanı sıra sektörden bağımsız enerji verimliliği, kaynak verimliliği, kadın istihdamı vb. yatırımların desteklenmesi ile sürdürülebilirlik iddiasını 2000'li yılların başından beri göstermektedir. Portföydeki yatırımların sektör çeşitliliğine bakıldığında hem demir-çelik, çimento, alüminyum gibi karbon yoğun sektörlerden hem kimya, otomotiv yan sanayii, tekstil gibi ülke ekonomisinde geniş yer kaplayan sektörlerden müşteriler görülmektedir. Bu çok çeşitli portföyü bilim temelli hedefler çerçevesinde yönetebilmek için TSKB, SBTi'nin portföy sıcaklık skoru (temperature rating) metodolojisine göre bir hedef çalışmıştır.

SBTi'nin portföy sıcaklık skoru metodolojisi, portföyde yer alan müşterilere dair bankanın riski, müşterinin sektörü, emisyonları ve emisyon azaltma hedefleri başta olmak üzere, birçok verisinin SBTi Finance Tool aracılığıyla modellenmesi temeline dayanmaktadır. Modelde müşterilerin kısa ve uzun vadeli hedeflerinin 2100 yılı sıcaklık değişimi üzerindeki etkisi IPCC 1,5°C senaryoları baz alınarak değerlendirilmektedir. Çeşitli sektörlerdeki birçok müşteriyi değerlendirmeye alabilmesi ve bu müşterilerle portföyün dünyanın sıcaklık değişimine etkisinin tek bir değer ile ifade edebilmesi metodolojinin güçlü yanıdır. Bir örnekle açıklamak gerekirse, müşterilerin sektörü, ilgili senaryoda o sektörün yüzyıl sonuna kadar nasıl büyüyeceği, sektörün oluşturması öngörülen emisyonlar ve müşterilerin hedeflerinin bu emisyonları azaltma potansiyeli değerlendirmede dikkate alınmaktadır. Bu metodolojide emisyon verisi ya da hedefi olmayan müşteriler, dünyanın 3,2°C ısınmasından sorumlu olarak değerlendirilmektedir.

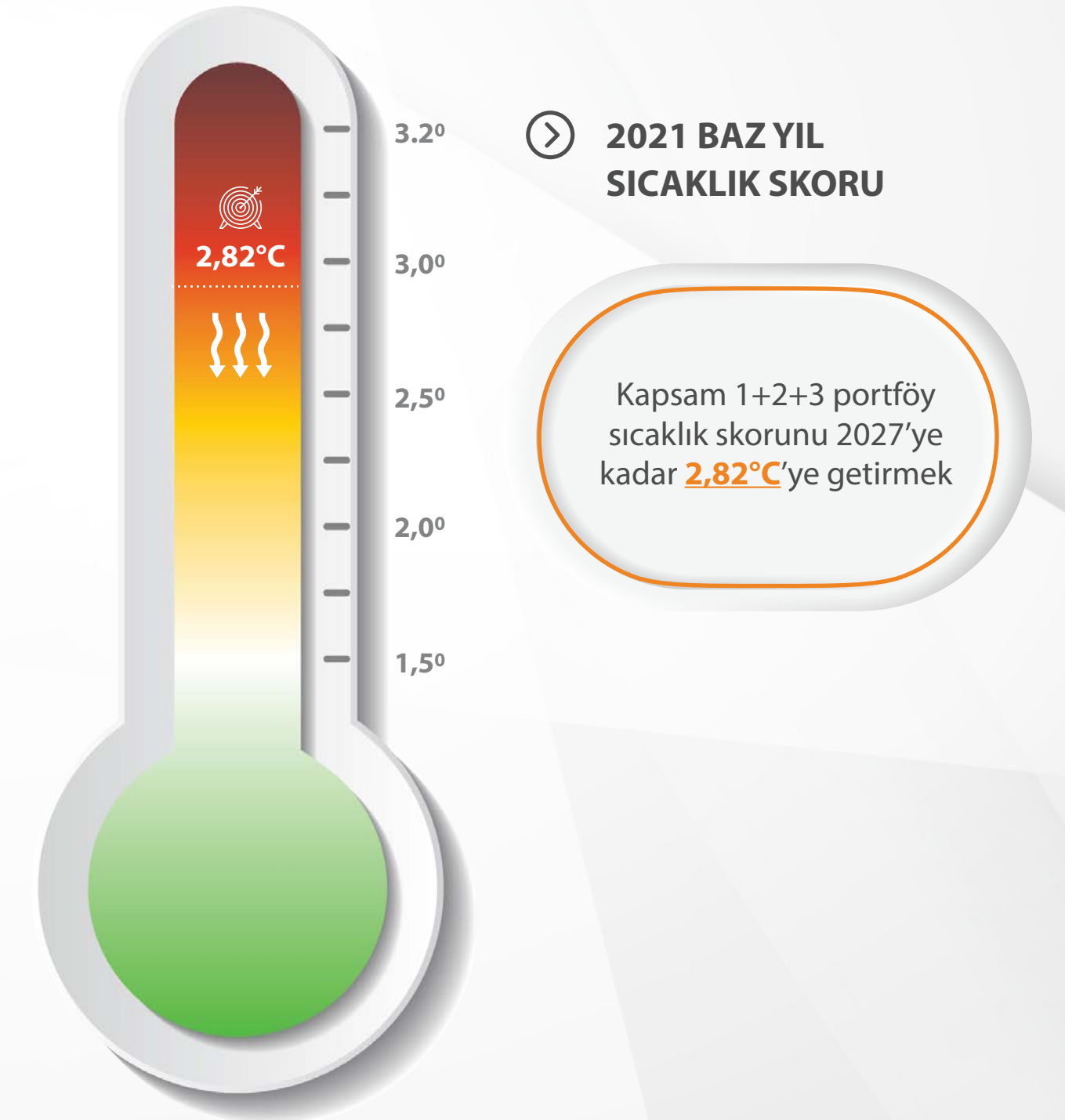
SBTi ile yapılan görüşmelerde gelişmekte olan ülkemizde faaliyet gösteren TSKB için baz yıl portföy sıcaklık skorunun 3,2°C olması uygun görülerek ilerlemiştir. Önümüzdeki dönemlerde müşterilerinin iklim değişikliği ile mücadelede iddialı hedefler oluşturması, bu varlık sınıfı için oluşturulan hedefe ulaşmak için TSKB'nin belirlediği temel uygulama olacaktır.

Önümüzdeki dönemde TSKB, enerji verimliliği ve üretimde yenilenebilir enerjinin kullanılması yatırımlarına devam edecektir. Bu yatırımlarda tesislerin yatırım öncesi ve yatırım sonrası emisyon verileri ile müşterilerin dekarbonizasyon planları incelenerek kredi kararları verilecek ve Banka portföy sıcaklık skoru düşürülecektir. Bu yolda TSKB'nin en önemli paydaşları, ülkemizin düşük karbon ekonomisine geçişine destek olan ve olacak müşterileri olurken dekarbonizasyon planlarının hazırlanmasında müşterilere destek olmak üzere iştiraki Escarus ile sinerjisine devam edecektir.

KAPSAM 1 + 2

KAPSAM 1 + 2 + 3

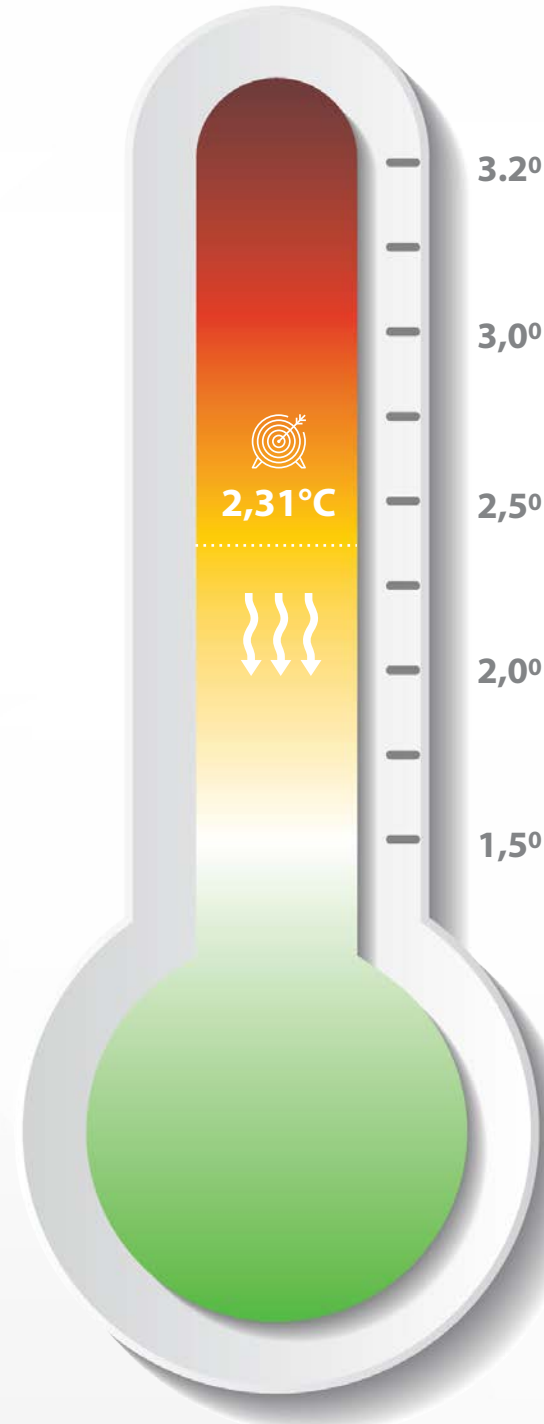
Özel Sektör Tahvilleri

TSKB SBTi kılavuzuna uygun olarak çalışılan hedefler kapsamında TSKB'nin yatırım yaptığı özel sektör tahvilleri için de portföy sıcaklık skoru metodolojisine göre hedef belirlenmiştir. Bu portföyde de finansal kuruluşlardan üretim sanayiine çeşitli sektör firmaları bulunmaktadır.

TSKB'nin sorumlu yatırım uygulamasının bir sonucu olarak baz yıl için sıcaklık skoru firmaların Kapsam 1 ve Kapsam 2 etkileri değerlendirildiğinde 2,57°C, Kapsam 1, Kapsam 2 ve Kapsam 3 birlikte değerlendirildiğinde 2,86°C olarak belirlenmiştir.

Bu değerlerden hareketle yatırımlarını yönlendirecek olan TSKB, bu yatırım portföyü için de emisyonlarını yakın ve uzun dönemde azaltma hedefi olan firmalardan seçerek yoluna devam edecektir.

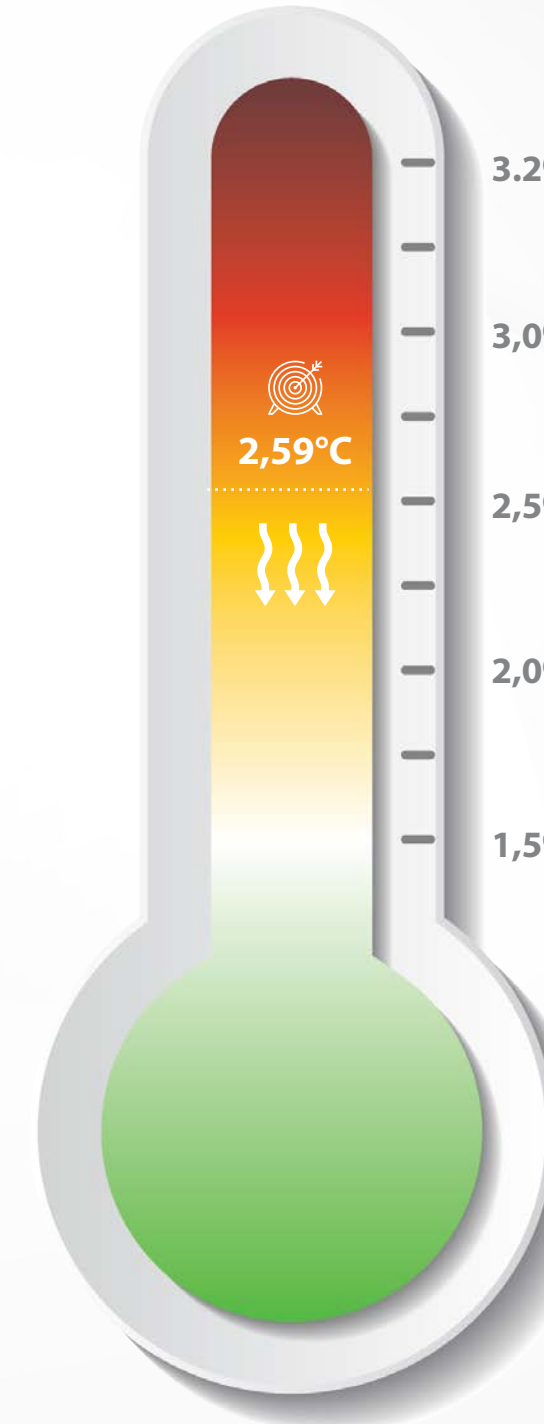
KAPSAM 1 + 2

2021 BAZ YIL
SICAKLIK SKORU

Kapsam 1+2 portföy sıcaklık skorunu 2027'ye kadar **2,31°C**'ye getirmek

KAPSAM 1 + 2 + 3

2021 BAZ YIL
SICAKLIK SKORU

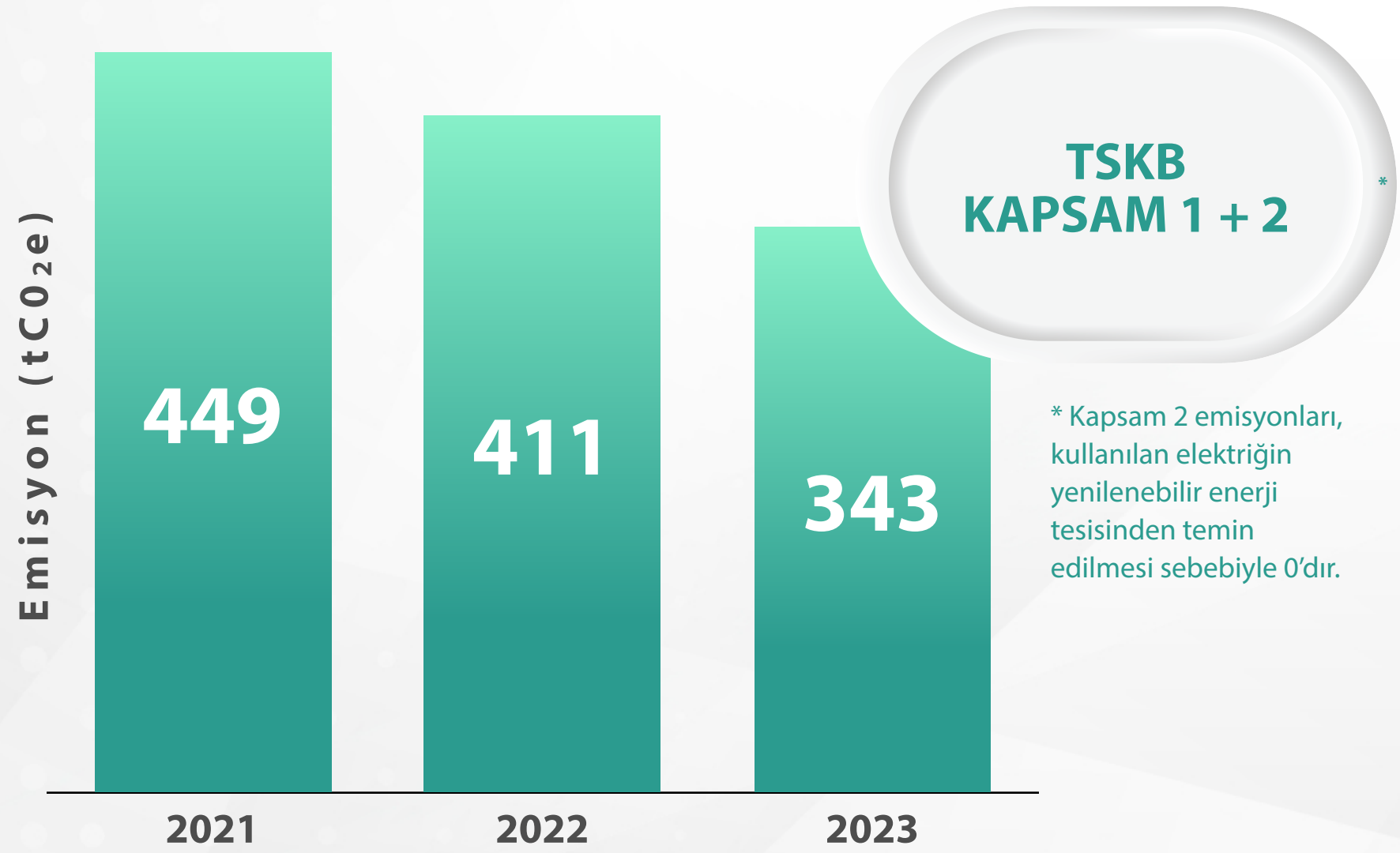
Kapsam 1+2+3 portföy sıcaklık skorunu 2027'ye kadar **2,59°C**'ye getirmek

5.1.2 Doğrudan Etkiler Kapsamında Ölçüt ve Hedefler

TSKB, sürdürülebilirlik alanında öncü kimliği ve farkındalık yaratma konusundaki sorumluluğu ile küresel ölçekte gerçekleşen trendleri proaktif bir yaklaşımla içselleştirmektedir. 2008 yılından bu yana Genel Müdürlük'te yürütülen operasyonel faaliyetler kaynaklanan sera gazı emisyonlarını hesaplayan TSKB, 2012 yılından bu yana ISO 14064-1 Sera Gazı Hesaplama ve Doğrulama Standardı'na göre bağımsız denetim kuruluşlarına emisyonlarını doğrulatmaktadır.

2009 yılından bu yana yeşil elektrik kullanan TSKB, 2020 yılından bu yana ise I-REC sertifikalı santrallerden yenilenebilir enerji satın almakta yapmakta ve Kapsam 2 emisyonlarını bu yolla sıfırlamaktadır.

Banka'nın finanse edilen faaliyetler haricindeki toplam sera gazı emisyonları, gönüllü karbon piyasalarından alınan kredilerle sıfırlanmaktadır. TSKB, 2021 ve 2022 yılında oluşan sera gazı emisyonlarını Gold Standard Karbon sertifikasına sahip rüzgâr enerjisi santralinden sağladığı karbon kredileri ile nötrlemiş, 2023 yılı çalışmalarına da başlamıştır. Önümüzdeki yıllarda da TSKB, bu emisyonlarını karbon kredileri ile sıfırlamaya devam edecektir.

Kapsam 1 Azaltım Hedefi

TSKB, IPCC tarafından yapılan çalışmalarda yer alan iklim değişikliğini 1,5°C ile sınırlı tutma senaryoları ile uyumlu olarak, Mutlak Azalma Yaklaşımı için geliştirilmiş SBTi Hedef Belirleme Aracıyla hesaplanan Kapsam 1 sera gazı emisyonlarını, 2035 yılına kadar 2021 baz yılına göre %63 oranında azaltmayı taahhüt etmektedir. Hedef için aksiyon planı:

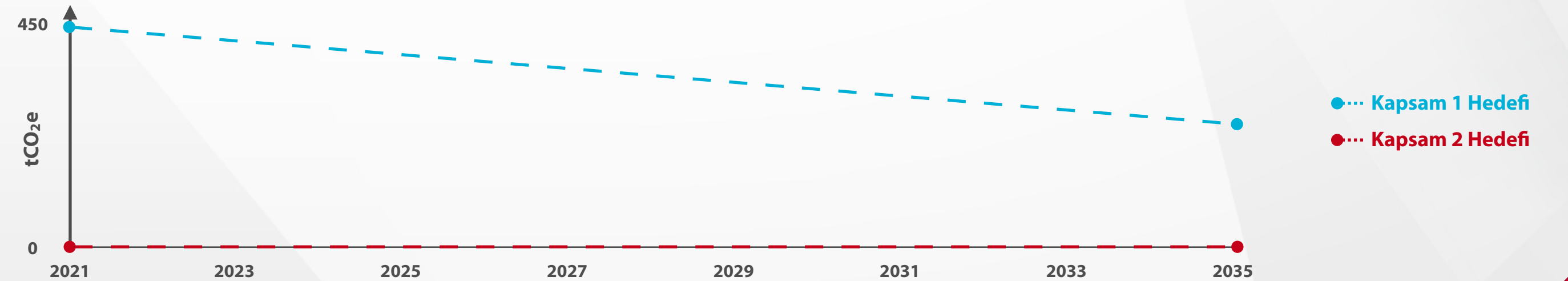

TSKB'nin verdiği taahhüt uyarınca 2021 ve 2022 yıllarında gerçekleştirdiği yatırım ve satın almalar aşağıda sıralanmıştır:

- A.** Yangın söndürme sistemi modernizasyonu kapsamında 2021 ve 2022 yıllarında Banka'daki yangın söndürme sisteminin tamamında düşük Küresel Isınma Potansiyeli'ne sahip gaz ile yer değiştirme yatırımı tamamlanmıştır.
- B.** Raporlama döneminde yapılan araştırmada elektrikli araç kiralama piyasasının henüz gelişmekte olduğu görülmüş, bu sebeple kiralık filonun tamamı hibrit araçlarla değiştirilmiştir

Kapsam 2 Azaltım Hedefi

TSKB, SBTi kılavuzları ile uyumlu olarak, Kapsam 2 emisyonları için 2030 yılına kadar her yıl %100 yenilenebilir enerji tedarik etme sözü vermektedir. TSKB Kapsam-2 emisyonlarını I-REC sertifikalı santrallerden elektrik satın alarak sıfırlamaktadır ve 2030 yılı sonrasında da bu uygulamaya devam etmeyi planlamaktadır.

5.1.3 SBTi ve NZBA Hedeflerinin Yönetişimi

SBTi ve NZBA kılavuzları doğruştusunda tasarlanan hedefler Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak Banka stratejisine entegre edilmiştir. TSKB’de tahsis edilen kredinin hedeflere etkisi her bir proje ve firma bazında değerlendirilerek Kredi Komitesi’ne raporlanmaktadır. Komite sürecinde ayrı bir başlık olarak gündemde yer alan konu, kredi kararı üzerindeki etkisinin yanı sıra müşterilerin dekarbonizasyon planları hakkında bir değerlendirme oluşmasına da fırsat vermektedir.

Müşterilerin ilave kredi ya da danışmanlık ihtiyaçları, sektörün gelişimine bağlı geçilmesi gereken temiz teknolojiler, firmaların emisyonlarını ve iklim risklerini yönetme kabiliyetleri bu bağlamda görüşülen konulardır.. TSKB, hedeflerini aylık olarak takip etmekte, yıllık performansını Entegre Faaliyet Raporu başta olmak üzere yayınladığı raporlarda paydaşları ile paylaşmayı hedeflemektedir.

5.2 İklim Finansmanı

TSKB 2002 yılından bu yana, ölkemizde yenilenebilir enerji alanında gerçekleştirilen projeleri desteklemekte ve rüzgâr, güneş, hidroelektrik, jeotermal ve biyokütle/biyogaz santrallerine kaynak sağlamaktadır.

İklim Değişikliği İle Mücadele ve Uyum Kapsamında Performans Göstergeleri						
Göstergeler	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Finansmanı Desteklenen Yenilenebilir Enerji Projesi (Adet)	279	294	330	387	404	456
Finansmanı Desteklenen Toplam Kurulu Güç (MW)	5.261	6.069	6.594	8.239	8.446	9.145
Finansmanı Desteklenen Projelerin Türkiye’nin Toplam Yenilenebilir Enerji Kapasitesindeki Payı (%)	%14	%14	%13	%15	%15	%15
Finansmanı Desteklenen Projelerin Emisyon Azaltımına Katkısı (milyon ton CO ₂ e/yıl)	9,7	11,2	12,2	12,8	13,21	13
Elektrik Üretim Sektörü Riskinin Kredi Portföyündeki Payı (%)	%34	%36	%38	%39	%39	%36
Yenilenebilir Enerji Üretim Sektörü Riskinin Toplam Elektrik Üretim Sektörü Portföyündeki Payı (%)	%84	%85	%88	%89	%91	%92
Yenilenebilir Olmayan Elektrik Üretim Riskinin Toplam Nakdi Kredi Portföyündeki Payı (%)	%6,0	%5,4	%4,5	%3,8	%3,5	%3
Kümülatif YE Nakdi Kredi Kullanırım Tutarı (Milyar ABD Doları)	3,4	3,6	4,1	4,4	4,6	4,8

Kalkınma finansmanı kurumlarından temin edilen kaynaklar, uluslararası finans piyasalarında en çok tanınan Türk bankalarından biri olan Banka’nın fonlama yapısının %67’sini oluşturmaktadır. TSKB; sera gazı emisyonlarını azaltımını, cinsiyet eşişsizliğini ortan kaldırmayı, yeşil ekonominin desteklenmesini ve döngüsel ekonomi uygulamalarını geliştirmeyi amaçlayan ve bu kapsamda kaynak sunan çok taraflı ve bölgesel kalkınma kuruluşları gibi kalkınma finansmanı kuruluşları ile yakın iş birliği içinde çalışmaktadır. Bu kapsamda, yukarıda belirtilen amaçlara hizmet etmek üzere 2022 ve 2023 yıllarında birçok yeni işbirliği kurulmuştur.

TSKB Tarafından Finansmanı Desteklenen Yenilenebilir Enerji Projeleri

Tipi	MW	Adet
HES	3.868	98
JES	655	18
RES	2.435	62
BES	250	28
GES	1.655	215
Toplam	8.863	421

TSKB Tarafından Finansmanı Desteklenen İç Tüketim Elektrik İhtiyacını Karşılamaya Yönelik GES Yatırımları

Tipi	MW	Adet
Arazi Tipi GES	201	14
atı GES	81	21
Toplam	282	35

Tamamlanan Hedefler	Gerçekleşme Durumu/ Performans (2023 Yıl Sonu)	Durum
TSKB, Kapsam 1 emisyonlarını 2030 yılına kadar %42, 2035 yılına kadar %63 azaltmayı taahhüt etmektedir.	2021 yılı baz olacak şekilde güncellenerek SBTi tarafından onaylanan hedef, 2035 yılına kadar Kapsam1 (doğrudan) emisyonlarının %63 azaltılmasıdır. Bu doğrultuda, 2023 yılında 2021 baz yılına göre % 23 azalış sağlanmıştır. Bu hedef, önümüzdeki dönemde SBTi taahhütleri kapsamında takip edilecektir.	✓
TSKB, 2009 yılından bu yana yalnızca yenilenebilir enerji kullanarak Kapsam 2 emisyonlarını sıfırlamaktadır ve bu uygulamaya devam edecektir.	2021 - 2023 yıllarında elektrik enerjisinin yenilenebilir enerji kaynaklarından temin edilmesi ile hedef yerine getirilmiştir. 2023 yılında SBTi ekseninde bu hedef 2030 yılına kadar elektrik enerjisinin %100'ünü yenilenebilir enerji kaynaklarında sağlamak olarak revize edilerek onaylanmıştır. Bu hedef, önümüzdeki dönemde SBTi taahhütleri kapsamında takip edilecektir.	✓
TSKB, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında yeni kurulacak kömür yakıtlı termik santral ve elektrik üretim amaçlı kömür madenciliği yatırımlarını finanse etmeyeceğini beyan etmektedir.	Yeni kurulan, kömür yakıtlı termik santral ve elektrik üretim amaçlı kömür madenciliği yatırımlarına finansman sağlanmamıştır. Hedef, yeni kurulacak veya kapasite artışına yönelik yatırımların finansmanını da kapsayacak şekilde genişletilmiştir.	✓
TSKB, portföyündeki karbon yoğun sektörlerde faaliyet gösteren firmaların sera gazı emisyonlarını etkin bir şekilde takip edebilmek için metodolojiler ve ölçütler geliştirme üzerine çalışmalarını sürdürecektir. Kapsam 3 emisyonları için güncel kılavuz dokümanlarını da gözeterek ilgili karbon yoğun sektörler için bilim temelli hedeflerini paylaşmayı amaçlamaktadır.	TSKB, 2023 yılı Temmuz ayı itibarıyla Kapsam 3 emisyonlarına yönelik bilim temelli hedeflerini hesaplamış ve SBTi onayını tamamlamıştır.	✓
European Banking Authority tarafından Mart 2021'de tavsiye niteliğinde yayımlanan "Yeşil Varlık Oranı" (Green Asset Ratio) gibi bankacılık sektörü için geliştirilen temel performans göstergeleri izlenerek risk ve fırsatlar açısından takip edilecektir.	"Yeşil Varlık Oranı Rehberi" çalışmaları TSKB'nin başkanlığında, BDDK iş birliği ile TBB çatısı altında yürütülmüştür. Sektörel bazda yürütülen yeşil varlık teknik kriter çalışmaları tamamlanarak 2023 Eylül ayında TBB Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Söz konusu rehber ışığında hazırlanan "BDDK Yeşil Varlık Oranı Tebliği" taslağı yayımlanarak kamuoyu görüşlerine açılmıştır.	✓
2021-2023 yılları arasında kredi risklerinin iklim riskleri açısından değerlendirilmesi çalışmalarının, kredi değerlendirme, içsel derecelendirme, kredi tahsis ve izleme süreçleri içindeki etkisi artırılarak karar alma süreçlerine entegrasyonu tamamlanacaktır.	Banka faaliyete geçirdiği İRDA skrolama uygulaması ile kredi değerlendirme, tahsis ve izleme faaliyetlerinde iklim risklerini karar alma süreçlerine entegre etmiştir. Bu kapsamda, iklim bağlantılı riskler proje bazında ayrıntılı biçimde ele alınarak fiziksel riskler ve geçiş riskleri çerçevesinde değerlendirilmektedir.	✓

İklimle Bağlantılı Hedefler

SKA bağlantılı kredilerin toplam portföy içindeki oranının %90 seviyesi ve üzerinde tutulması hedeflenmektedir.

İklim ve çevre bağlantılı SKA'lara katkı sağlayan kredilerin toplam kredi portföyü içindeki payının %60 olması hedeflenmektedir.

Yenilenebilir olmayan kaynaklardan elektrik üretimi yapan santrallerin finansmanının tüm Banka kredi portföyü içindeki payının %5 ile sınırlandırılması hedeflenmektedir.

Gerçekleşme Durumu/ Performans

%90

%62

%3

İklimle Bağlantılı Yeni Hedefler

\$4 MİLYAR

2030 yıl sonuna kadar
4 milyar ABD doları
tutarında iklim
finansmanı sağlamayı
hedeflemektedir.

İklimle Bağlantılı Finansal Risklerin Bankalarca Etkin Yönetimine İlişkin Rehber Taslağı başta olmak üzere yerel ve global düzenlemeler ışığında, iklim risklerinin ölçümü, finansallaştırılması ile stres testi ve senaryo analizleri çalışmalarına devam edilecektir.

İklimle Bağlantılı Hedefler

2021-2030 yılları arasında **8 milyar ABD doları** tutarında SKA bağlantılı finansman sağlanması hedeflenmektedir.

Gerçekleşme Durumu/
Performans (2023 Yıl Sonu)

%42

2023 Yılı Hedef

İklimle Bağlantılı Hedefler

\$10 Milyar

2021-2030 yılları arasında **10 milyar ABD doları** tutarında SKA bağlantılı finansman sağlamayı hedeflemektedir.

2024 Yılı Güncellenen Hedef

İklimle Bağlantılı Hedefler

2021-2025 yılları arasında SKA bağlantılı **3,5 milyar ABD doları** ve üzerinde finansman sağlanması hedeflenmektedir.

Gerçekleşme Durumu/
Performans (2023 Yıl Sonu)

%97

2023 Yılı Hedef

İklimle Bağlantılı Hedefler

\$5 Milyar

2021-2025 yılları arasında SKA bağlantılı **5 milyar ABD doları** ve üzerinde finansman sağlamayı hedeflemektedir.

2024 Yılı Güncellenen Hedef

Sorumluluğa İlişkin Beyan

Bu doküman (TSKB İklim Raporu 2023 - “Rapor”) Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.’nin (“TSKB”) bankacılık faaliyetleri ile iklim değişikliği alanındaki ulusal ve uluslararası çalışmalar dikkate alınarak hazırlanmış olup, TSKB’nin öznel yargı, görüş ve fikirlerini içermektedir.

Rapor’da, “beklenti”, “hedef”, “amaç”, “olabilir”, “tahmin”, “projeksiyon”, “inanmak”, “oluşabilecek” ve “öngörü” şeklinde bir durumun gelecekte gerçekleşebileceği izlenimi uyandıran, ileriye dönük ifadeler yer almaktadır. Bu ileriye dönük ifadeler, beyan edildiği tarihteki TSKB’nin öznel beklentilerine, varsayımlarına ve görüşlerine dayanmaktadır. Rapor’da ileriye dönük ifadeler yer almaktadır. Söz konusu ifadelerle bir durumun tam veya doğru olduğu ya da gelecekte gerçekten ortaya çıkacağına veya gerçekleşeceğine dair bir garanti TSKB tarafından verilmemektedir. Ayrıca TSKB’nin Rapor’daki beyan, tespit ve görüşlerini değişen koşullara veya geçen zamana göre güncelleme veya tamamlama yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Rapor’daki varsayımlar, görüşler, fikirler, beklentiler ve yargılar ile gerçekleşen sonuçlar arasında TSKB’den bağımsız şekilde öngörülen veya öngörülemeyen riskler, belirsizlikler, iklim ve hava koşulları, genel piyasa koşulları, beklenmedik durumlar, teknolojik gelişmeler, regülasyonlar ve bunlarla sınırlı olmamak üzere diğer önemli faktörler nedeniyle farklılıklar olabilir. Rapor hiçbir şekilde yatırım tavsiyesi dahil olmak ve bununla sınırlı olmamak üzere herhangi bir tavsiye içermemektedir.

Bu nedenle, işbu Rapor’a dayalı işlem tesis edilmemelidir. Söz konusu rapor ile ilgili fikri ve sınai mülkiyet ve bağlantılı tüm haklar münhasıran TSKB’ye aittir.

Şubat 2024

Bu rapor TSKB Sürdürülebilirlik Komitesi İklim Riskleri Çalışma Grubu tarafından TSKB Sürdürülebilirlik Danışmanlığı A.Ş. | Escarus’un katkıları ile hazırlanmıştır.

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AFD	Agence Française de Développement
BES	Biyokütle/Biyogaz Enerjisi Santrali
BDDK	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BIST	Borsa İstanbul
CDP	Karbon Saydamlık Projesi
CEEMEA	Orta-Doğu Avrupa, Ortadoğu ve Afrika – Central and Eastern Europe, the Middle East and Africa
COP	Taraflar Konferansı - Conference of the Parties
ÇSY	Çevresel, Sosyal ve Yönetişim
ÇYS	Çevresel Yönetim Sistemi
EPIAŞ	Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.
ERET	Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirme Modeli
ETS	Emisyon Ticaret Sistemi
GES	Güneş Enerjisi Santrali
HES	Hidroelektrik Enerji Santrali
IBRD	International Bank of Reconstruction and Development
IDFC	International Development Finance Club
IEA	Uluslararası Enerji Ajansı – International Energy Agency
IPCC	Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli - Intergovernmental Panel on Climate Change

İRDA	İklim Riskleri Değerlendirme Aracı
IsDB	Islamic Development Bank
JBIC	Japan Bank for International Cooperation
JES	Jeotermal Enerjisi Santrali
KGK	Kamu Gözetim Kurumu
NZBA	Net-Sıfır Bankacılık Birliği - Net-Zero Banking Alliance
PCAF	Partnership for Carbon Accounting Financials
RCP	Temsili Konsantrasyon Rotası - Representative Concentration Pathway
RES	Rüzgâr Enerjisi Santrali
SBTi	Bilim Temelli Hedefler Girişimi - Science Based Targets Initiative
SKA	Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları
SKDM	Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması
SYS	Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi
TBB	Türkiye Bankalar Birliği
TCFD	İklimle Bağlantılı Finansal Beyanlar Görev Gücü - Task Force on Climate-related Financial Disclosures
TSKB	Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
TSRS	Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları
UNEP FI	United Nations Environment Programme - Finance Initiative

tskb.com.tr